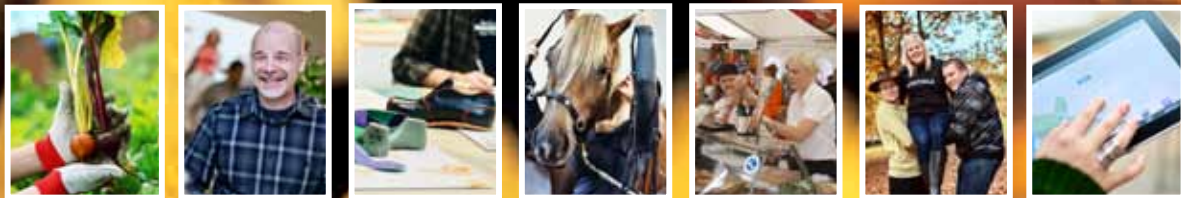

Vastuuta ja vaikuttavuutta – Hämeen ammattikorkeakoulun aluevastuuraportti 2013

Lea Mustonen (toim.)

**Vastuuta ja vaikuttavuutta –
Hämeen ammattikorkeakoulun aluevastuuraportti 2013**

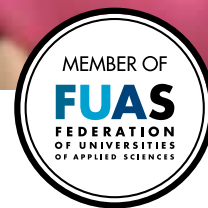
Lea Mustonen (toim.)

www.hamk.fi

Henkilökunnan sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@hamk.fi

KUVA: Ville Salminen

Vastuuta ja vaikuttavuutta – Hämeen ammattikorkeakoulun aluevastuuraportti 2013

Toimituskunta: Mervi Friman, Lea Mustonen & Janne Salminen

painettu

ISBN 978-951-784-607-3

ISSN 1795-4231

HAMKin julkaisuja 4/2013

e-julkaisu

ISBN 978-951-784-608-0 (PDF)

ISSN 1795-424X

HAMKin e-julkaisuja 8/2013

JULKAISIJA

Hämeen ammattikorkeakoulu

PL 230

13101 HÄMEENLINNA

puh. (03) 6461

julkaisut@hamk.fi

www.hamk.fi/julkaisut

Kannen kuva: Kirjoitusten yhteydessä mainitut kuvaajat ja HAMKin kuva-arkisto

Ulkoasu ja taitto: HAMK Julkaisut / Matleena Jokinen

Painopaikka: Juvenesprint Oy, Tampere

Sisällysluettelo

1 Vastuu tulevaisuudesta, rehtorin katsaus	4
2 Ylläpitäjän tervehdys.....	5
3 Vastuu alueen kilpailukyvästä	6
3.1 Oppiminen, T&K-toiminta ja innovaatiot alueen kehittäjinä	6
3.2 Case: Ohutlevykeskus on ohutlevyteollisuuden kehittäjäkumppani.....	6
3.3 Case: Oppimismuotona kotikäynnit ja ikäihmisten kuuleminen	7
3.4 Case: Sukupolvenvaihdos sujuvammaksi täydennyskoulutuksen avulla	7
3.5 Case: Hämäläistä lähiruokaa esille yhteisvoimin.....	8
3.6 Case: Pienistä paloista näyttävä lopputulos	8
3.7 Case: Business Point	9
3.8 Case: Konseptori	9
4 Vastuu oppimisesta.....	10
4.1 HAMKin vastuu alueen osaamisesta	10
4.2 Case: Demepassi-koulutuskokonaisuus.....	10
4.3 Case: Ylemmän korkeakoulutuksen KT-keskus.....	11
4.4 Case: Mediaverstas.....	11
4.5 Case: Kampusratkaisulla vahvistetaan yhteistyötä toisen asteen kanssa	12
4.6 Case: Jalkinekeskittymä Visamäen kampukselle	12
4.7 Case: Paikatiedon hallinnan ja lasertekniikan erikoistumisopinnot	13
4.8 FUAS-liittouma luo lisää mahdollisuuksia.....	13
5 Vastuu kansainvälistymisestä	15
5.1 HAMK alueen kansainvälistäjänä	15
5.2 Case: Kehitysyhteistyöopinnot	15
5.3 Case: Connect-hanke tukee uusiutuvan energian yritysten vientiä Afrikkaan	15
5.4 Case: Kielikoulutuskeskus	16
5.5 Case: Verkkoratkaisut kotikansainvälistymisen tukena, Digital Enterprise	16
6 Vastuu taloudesta ja ympäristöstä	17
6.1 Talous vakaalla pohjalla	17
6.2 Case: Omat lämpölaitosratkaisut kestäväällä pohjalla	18
6.3 Case: Turvallinen koulutie -sovelluskehitys	18
6.4 Case: Kanta- ja Päijät-Hämeen kestäväan energian ohjelmat.....	18
6.5 Case: Poistotekstiilit hyötykäyttöön	19
7 Vastuu yhteisöstä.....	20
7.1 Opiskeluhyvinvoinnin hyvät käytänteet ja painopistealueet HAMKissa	20
7.2 Osaamisen kehittämisen toimintamalli	20
7.3 HAMKO tuo opiskelijoiden näkökulman kehittämiseen.....	20
8 Opinnäytetyöt alueen kehittäjinä	21
8.1 Opinnäytetyö on työelämälähtöinen kehittämisestä.....	21
8.2 Esimerkkejä opinnäytetöistä.....	21
8.3 YAMK-opinnäytetyön yleiskuvaus ja esimerkkejä	29
8.4 Ammatillisen opettajakorkeakoulun opinnäytetyö ja esimerkkejä	32

1 Vastuu tulevaisuudesta, rehtorin katsaus

HAMKilta odotetaan paljon alueen kehittämiseksi. Olemme tärkeä osa maakunnan kehittämisstrategiaa, jossa elinkeinojen kehittäminen sekä talouden ja työllisyyden edistäminen ovat keskeisiä lähtökohtia. Toimimme alueella, joka on strategisesti merkittävä koko valtakunnan kannalta, mutta jossa ei ole omaa yliopistoa. Näin ollen HAMKin merkitys alueen osaamistason nostajana ja yritystoiminnan edistäjänä on erityisen merkittävä. Tämän vastuun tunnistamme.

HAMKilla on erinomaisia, pitkäjänteiseen kehittämistyöhön sitoutuneita elinkeinoelämän kumppaneita. Menestymiseen tarvitaan myös kehittämistyöhön sitoutuneet ylläpitäjät, henkilöstö sekä liittolaiset.

Työelämälähtöinen koulutus sekä tutkimus- ja kehittämistyö tulee nivoa saumattomaksi kokonaisuudeksi. Tämä ajatus on kirkkaana HAMKin strategisessa ajattelussa, ja sen konkretisoimiseksi tehdään rajusti töitä. Haluamme myös tuoda koko HAMKin toiminta-alueelle koko palvelurepertuaarimme, emme vain tietyn paikkakunnan tarjontaa.

Tuomme kokonaisuuteen myös strategisten kumppaneidemme osaamista. Lahden ammattikorkeakoulun ja Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa olemme liittoutuneet maan suurimmaksi ammattikorkeakoulukokonaisuudeksi, FUAS-liittoumaksi (Federation of Universities of Applied Sciences). Sekä FUAS että strategiset kansainväliset kumppanimme mahdollistavat uudenlaisia toimia elinkeinoelämän kehittämiseen. Tavoitteena on tietenkin molemminpuolinen hyöty: miten kehitetään koko aluetta ja miten alueen kehittyminen ja kansainvälistyminen taas auttaa opiskelijaa.

Tämä aluevastuuraportti on toinen lajiaan. Ensimmäisessä toimme vahvasti esille ylläpitäjien ja kumppanien ajatuksia. Tässä toisessa nostamme esiin lukuisan joukon konkreettisia esimerkkikuvauksia toiminnoista, jotka osoittavat HAMKin vastuuta alueen kehittämisestä. Kuvaukset ovat lyhyitä tiivistelmiä, mutta niiden takana ovat laajat verkostot, vahva yhteistyöhalu, uuden tekemisen meininki ja oppimisen ilo.

Pertti Puusaari
rehtori, Hämeen ammattikorkeakoulu,
puh. (03) 646 4220

Hämeen ammattikorkeakoulun rehtorit. Vararehtori Janne Salminen (vas.), rehtori Pertti Puusaari ja vararehtori Risto Salminen. KUVA: Petri Kuittinen

2 Ylläpitäjän tervehdys

Ammattikorkeakoululaitos on toimintaympäristön rajujen ja moninaisten muutosten kautta hakemassa uutta asentoa. Lain-säädäntö, resurssien väheneminen ja globaalit haasteet ohjaavat ulkoapäin kehitystä, mutta olennaisimmat muutokset syntyvät HAMKissakin itse tehden, yhdessä omistajien ja alueen mui-den toimijoiden kanssa.

Sopiminen on ollut hyvinvointiyhteiskunnan peruspilareita. Niin myös nyt. Aluevaikuttavuuden kasvattaminen ja pitkä-jänteisen työn varmistaminen onnistuu parhaiten kumppanei-den kanssa työnjaon ja tavoitteiden yhteisellä sopimisella. Mit-kä ovat yhteisiä päämääriä, millä keinoilla niihin pyritään ja mitkä ovat kenenkin vastuut, velvollisuudet ja roolit tavoittei-siin pääsemiseksi. Viime vuoden aikana HAMK on solminut FUAS-ammattikorkeakoulujen kanssa liittoumasopimuksen tavoitteena olla laajan metropolialueen keskeinen pelinraken-taja ja näkyvä toimija. Hämeenlinnan alueella on rakennettu laaja Hyvinvointisopimus sekä Korkeakoulusopimus tulevai-suuden varmistamiseksi ja alueen osaamistason sekä kilpailu-kyvyn lisäämiseksi.

Viimeisimpänä, muttei vähäisimpänä, HAMK on mukana Hä-meenlinnan seudun Kasvusopimuksessa, jolla haetaan pääsyä isompien kaupunkiseutujen suunnitelmalliseen kehittämiseen elinvoiman generoimiseksi koko maakuntaan ja koko Suomeen.

Sopiminen vaatii kumppaneiden tuntemista, luottamusta ja en-nakoivaa työtettä sekä näkemyksellisyyttä, luovuutta ja roh-keutta. HAMKissa tämä osataan. Yhteistyössä.

Sari Rautio
yhtymävaltuuston puheenjohtaja,
Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymä
kaupunginvaltuuston puheenjohtaja,
Hämeenlinna

Aa

AHOT: Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Bb

Business: Liiketoimintaosaamista tarvitaan joka alalla.

3 Vastuu alueen kilpailukyvystä

3.1 Oppiminen, T&K-toiminta ja innovaatiot alueen kehittäjinä

Olemme HAMKissa sitoutuneet parantamaan asiakaspalvelua ja lisäämään asiakaslähtöisyyttä. Näin asiakkaan kokema palvelu on yhä helppokäyttöisempää ja selkeämpää sekä vaikuttavampaa.

Aluetta palveleva innovaatio- ja T&K-toiminta on kytketty yhä enenevässä määrin opintojaksoihin. Noin neljännes opinnoista on jo nyt integroitu eri tavoin T&K-toimintaan. Tämä tarkoittaa sitä, että opiskelijat ja opettajat ovat kiinteä osa aluetta palvelevaa ja kehittävää innovaatiokoneistoamme. Samalla vahvistamme opiskelijoiden ja henkilöstön ammatillisen osaamisen kasvua sekä opetuksen työelämälähtöisyyttä. Toiminnan tutuin muoto on varmasti HAMKin opiskelijoiden opin- näytetöiden teko alueen yrityksissä tai muissa organisaatioissa. Myös työelämän ja HAMKin hankeyhteistyö julkisrahoitteisissa projekteissa on ollut tunnetusti laajaa.

Tulevaisuudessa HAMKin T&K-toiminnan toinen kehittämislinja on kärkeosaamisalueiden tunnistamisen ja edelleen vahvistaminen. T&K-rahoitusta kootaan näiden kärkien alle ja samalla rahoitus pohjaa lavennetaan ja kansainvälistetään. Alueen kanalta tavoitteena on osaamistason selkeä kohottaminen, alueen näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen sekä tietysti T&K-rahoitusten parempi kerryttäminen alueelle. Yhteistyöyritysten ja muiden organisaatioiden tuki ja osallistuminen profiloitumistyössä tulee olemaan meille ensiarvoisen tärkeää.

Janne Salminen
vararehtori, TKI- ja järjestelmäkehitys,
puh. (03) 646 4282

3.2 Case: Ohutlevykeskus on ohutlevyteollisuuden kehittäjäkumppani

Case

HAMKin Ohutlevykeskuksen korkeatasoinen teknistieteellinen osaaminen, tavoitteellinen kehitystyö ja taloudellisesti kannattava toiminta ovat taanneet vuosia jatkuneen tiiviin yhteistyön yritysmaailman kanssa. Keskus toimii myös alan tutkimuslaitosten kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Teräsohutlevyt sekä niistä valmistetut komponentit ja rakennusteollisuuden rakenteet ovat yksi suomalaisen metalliteollisuuden kärkeosaamisalueista. Ohutlevykeskuksen tutkimushankkeet tähtäävät suomalaisen ohutlevyteollisuuden tuotteiden ja tuotannon kilpailukyvyn parantamiseen. Tutkimusta ja tuotekehitystä tehdään yhteistyössä teollisuuden ja muiden tutkimuslaitosten kanssa seuraavilla osaamisalueilla: ohutlevyn muovaukseen ja liittämiseen liittyvät tutkimuspalvelut, materiaalien ja pintoitteiden kehitys, olosuhdetestaus sekä rakenteiden analysointi ja koekuormitukset.

Ohutlevykeskuksen tärkeimmät tutkimuslaitteet ovat sää- ja olosuhdetestauslaitteet, täysikokoisten rakenteiden kuormituskehä ja ohutlevyn muovattavuustutkimukseen venymä- ja kitkamittauslaitteistot. Ohutlevykeskuksen keskeinen tehtävä on edistää ammattikorkeakoulun ja teollisuuden välistä yhteistyötä tekemällä teollisuuden tarvitsemaa soveltavaa tutkimusta ja tuotekehitystä sekä toimimalla linkkinä yritysten ja koulutusohjelmien ja edelleen yritysten ja opiskelijoiden välillä.

Kysy lisää: Kauko Jyrkäs, laboratoriopäällikkö,
puh. (03) 646 6416

Cc

Campus: Campusin innovatiivisessa oppimisympäristössä kohtaavat eri koulutusalojen opiskelijat, asiantuntijat ja työelämä.

3.3 Case: Oppimismuotona kotikäynnit ja ikäihmisten kuuleminen

Case

Hyvinvointiosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskus oli RECO-hankkeella mukana hyvinvointialan yrittäjyyden ja kansainvälisen yritys yhteistyön edistämässä. Ohjelmassa etsittiin hyviä toimintamalleja, tuotteita ja palveluita, joilla ikäihmisten elinolosuhteita voidaan parantaa ja luoda ikääntymishaasteista uusia liiketoimintamahdollisuuksia yritystoiminnalle ja elinkeinoelämälle.

Hämeenlinnan Myllymäen alueesta muodostettiin kotihoidon kehittämisen Living Lab, jossa etsittiin kotona asuvilta iäkkäiltä henkilöiltä käyttäjälähtöistä tietoa palveluiden kehittämiseksi. Samalla testattiin hoitotyön uuden opetus suunnitelman mukaista opetusta viemällä vasta kaksi viikkoa opiskelleet ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat työelämäkontekstiin. Kolmannen vuoden sairaanhoitaja- ja terveydenhoitajaopiskelijat toteuttivat yhteensä 32 ennaltaehkäisevää kotikäyntiä osana Moniammatillinen kuntouttava vanhustyö -opintojaksoa. Samalla opintojaksolla toteutettiin myös Ikäihmisten ATK-opetus (10 tuntia) yhteistyössä tietotekniikan koulutusohjelman kanssa. Vuosina 2011–2012 opiskelijat toteuttivat Myllymäellä yh-

teensä 330 kotikäyntiä omille asiakkailleen. Seuraavana vuonna toimintaa laajennettiin Hämeenlinnan keskustan ja Jukolan alueille. Kotikäyntien määrä oli yhteensä noin 484. Toisen vuoden opiskelijat mentoroivat ensimmäisen vuoden opiskelijoita kotikäyntien toteutukseen ja vuorovaikutussuhteen luomiseen liittyvissä kysymyksissä osana terveyden edistämisen opintojaksoa. He myös osallistuivat Ikäihmisten aktiivipäivään, joka järjestettiin Creator-hankkeiden yhteistyönä Verkatehtaalla. Käynnit mahdollistivat monille ikäihmisille keskusteluseuran lisäksi myös esimerkiksi ulkoilumahdollisuuden. Hankkeessa (2011–2013) syntyi 5 opinnäytetyötä ja toteutettiin yhteensä 3195 opintopistettä.

RECO: CREATOR-ohjelmaan kuuluva Interreg IV -rahoitteinen RECO; REgions in COllaboration for the improvement of methods promoting health and quality of life -hanke

Kysy lisää: Merja Saarela, tutkimusjohtaja, Hyvinvointiosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskus, puh. (03) 646 3661

3.4 Case: Sukupolvenvaihdos sujuvammaksi täydennyskoulutuksen avulla

Liikennealan täydennyskoulutuksessa on koulutettu 1990-luvun alusta saakka aloittavia ja alalla toimivia liikenne- ja autokoulualan yrittäjiä. Yrityksessä tapahtuvaan sukupolvenvaihtumiseen liittyy myös yrityksen toimilupaan liittyvän vastuun siirtäminen uudelle henkilölle. Vastuun siirtämiseen, olemassa olevan yrityksen toiminnan laajentamiseen tai uuden yrityksen perustamiseen on tarjottu monipuolisia liikennealan yrittämiseen liittyviä täydennyskoulutuspalveluita: henkilöliikennealalla bussiyrittäjäkoulutusta, tavaraliikennealalla liikennetraktorin ja tavaraliikenteen yrittäjäkoulutusta ja autokoulualalla autokoulu yrittäjäkoulutusta.

Kyseisiin koulutuksiin on osallistunut yli 3000 henkilöä. Osallistujat ovat olleet pääosin Hämeenlinnan lähialueelta, Kanta-Hämeestä, Pirkanmaalta ja Päijät-Hämeestä, mutta myös eteläisestä Suomesta aina pohjoisen Lapin perukoille saakka. Yrittäjäkoulutuksien aihealueita ovat mm. yritysten taloushallinto, markkinointi ja johtaminen. Lisäksi niissä käsitellään alakohdaisesti kuljetus- tai opetuspalveluiden suunnittelua. Liikennealan yrittäjäkoulutusta on järjestetty läheisessä yhteistyössä alan asiantuntijoiden kanssa, esim. Suomen Kuljetus ja logistiikka ry:n, Linja-autoliiton, Elinkeinoelämän työnantajaliiton ja Autoliikenteen työnantajaliiton kanssa.

Kysy lisää: Esa Inget, täydennyskoulutuspäällikkö, puh. (03) 646 3430

Case

KUVA: Vile Salminen

Case

3.5 Case: Hämäläistä lähiruokaa esille yhteisvoimin

Suomen suurin lähiruokatapahtuma Herkkujen Suomi 2012 kokosi Helsingin Rautatien torille 150 lähi- ja luomuruoan tuottajaa sekä muita toimijoita 18 eri maakunnasta ympäri Suomen. Kanta- ja Päijät-Hämeen yhteisellä osastolla olivat mukana Heila Lähiruokatori, Hämeen ruokamatkaverkosto, Korpelan Mehiläistarhat, Kultasuklaa Oy, Maatila-Liha Meronen Oy, Makuliha Oy, Orastava Aurinko Oy, Peltosirkun tila, SunSpelt Oy, Tuulosrievä, Viipurilainen Kotileipomo, Vuohelan Herkku Oy ja Vääksyn Mylly Oy. Lisäksi Lopen Pappilanpuisto esittäytyi ohjelmavallalla perjantaina. Hämeen liitto ja Päijät-Hämeen liitto olivat mukana tukemassa tapahtumaa.

Osastolta pystyi ostamaan mm. Asikkalan pelloilla kasvanutta ruisleipää, hämäläistä piimälimppua ja lettipullaa, gluteenittomia kaura-porkkanasämpylöitä, parvitalkkunajauhoja, spelttipastaa, grillimakkaraa, aitoa saunapalvia, valkosipulia, mansikkamehua, porkkanahilloa, kennohunajaa, käsintehy suklaata ym.

Hämeen osaston erottautumiseen panostettiin hämäläisellä suunnitteluosaamisella. Muotoilun opiskelijat Elina Haverinen, Veera Kolehmainen sekä Kati Mattila suunnittelivat osastolle lämpimän, elokuisen sadonkorjuutunnelman. Elina Haverinen suunnitteli Eloherkut-kankaat, jotka koristivat osaston seinä. Tuottajien nimet esiintyvät selvästi otsalautoissa sekä pöytäkylteissä.

Kysy lisää: Sanna Lento, tuotantoassistentti, puh. (03) 646 5247

KUVA: Sanna Lento

3.6 Case: Pienistä paloista näyttävä lopputulos

Opintojaksoille liitettävien projektien ei aina tarvitse olla suuria ja mahtavia, vaan pienistä paloista voi yhteen koottuna synnyä näyttävä lopputulos. Syksyllä 2012 tehtiin Kestävän kehityksen aikuisopiskelijoiden kanssa ratsastustuntien hintakartoitus. Lopputuloksena oli näkyvyys valtakunnallisessa Maaseudun Tulevaisuus -lehdessä sekä opiskelijoille mielekäs opimisen menetelmä.

Ratsastustuntien hintakartoituksella selvitettiin ratsastuspalveluja tarjoavien tallien tuntihinta ja tehtiin havainnollistava kartta hintaeroista Suomessa. Projektia tehtiin kahdella opintojaksolla: Markkinointi ja laskentatoimi sekä Paikkatietojen soveltaminen. Selvityksen kohteiksi valittiin Suomen Ratsastajainliiton (SRL) hyväksymät tallit, joiden yhteystiedot ja nettisivujen osoitteet löytyivät SRL:n tallihakuri-palvelusta. Jokainen

opiskelija selvitti hintatiedot kymmenen hevosyrityksen osalta ja tiedot koottiin yhteen. Kaikkiaan hintatietoja kerättiin 227. Aineiston pohjalta tehtiin teemakarttoja, joissa näkyivät eroavuudet palveluiden hinnoittelussa. Kaupunkien läheisyydessä hinnoittelu oli korkeampaa kuin ydinmaaseudulla. Ratsastustunnin keskihinta oli 27 euroa.

Projekti oli mielekäs ja hyödyllinen opiskelijoille sekä tuotti ajankohtaista tietoa hevososalalle. Karttaa ja tuloksia esiteltiin valtakunnallisilla Hevosyrittäjäpäivillä Laukaassa, Hämeenlinnassa ja Oulussa. Lisäksi se uutisoitiin kuvineen Maaseudun Tulevaisuus -lehdessä.

Kysy lisää: Sirpa Pussinen, projektipäällikkö, puh. (03) 646 4280

Case

3.7 Case: Business Point

Hämeen ammattikorkeakoulussa on käytössä yhden luukun Työelämän lähipalvelut -palvelukonsepti. Kun asiakkaalla ei ole ”omaa hamkilaista”, helpottaa yhden luukun palvelu yhteydenottoa HAMKin suuntaan. Asiakkaalle sopiva palvelu löytyy huolimatta siitä, mitä kautta yhteydenotto on tullut. Työelämän lähipalvelut koordinoi HAMKin sisäiset asiantuntijat resurssit asiakkaan tarvetta vastaavaksi. Toiminnan keskiössä on aina asiakkaan tarpeen ratkaiseminen.

Osana työelämän lähipalvelua on HAMK Business Point, joka tarjoaa yrityksille muun muassa markkinoinnin, myynnin, laskentatoimen ja muotoilun palveluita. Opiskelijoilla on mah-

dollisuus osallistua projektiin osana opintojaan. Palvelukonseptien avulla työelämän käytännön toimeksiantoja integroidaan korkeakouluopetukseen: opiskelijat saavat työelämäkontakteja ja alueen yrittäjät mahdollisuuden hyötyä ammattikorkeakoulun osaamisesta.

Kysy lisää: Sari Hanka, työelämäpalvelupäällikkö, puh. (03) 646 3417

Case

3.8 Case: Konseptori

Konkreettinen esimerkki alueellisen tutkimus- ja kehitystoiminnan kehittämisestä yhteistyössä on Konseptori – avoin innovaatioympäristö. Konseptori kokoaa eri alojen opiskelijoita, työttömiä osaajia ja asiantuntijoita tiimeiksi, jotka kehittävät tuotteiden ja palveluiden prototyyppejä yrityksiltä, kehittämisorganisaatioilta ja yksityisiltä innovaattoreilta tulevien ideoiden pohjalta. Kehitystyön tuloksena syntyy uusia kaupallistettavia ratkaisuja, ja kehitystyöhön osallistuneet saavat mahdollisuuden edetä urallaan menestysinnovaation kehittäjiksi ja yrittäjiksi.

Konseptori on koonnut esimerkiksi tiimin, joka kehittää mobiilia oppimispeliä 5–7-vuotiaille lapsille. Mukana on muun muassa HAMKin opiskelijoita tietojenkäsittelyn ja ohjaustoi-

minnan koulutusohjelmista sekä Miemalan koulun esikoululaiset. Työn toimeksiantaja on hämeenlinnalainen yritys Aatos Media. Tässä tapauksessa opitaan mm. tiimityötä. Se on yksi keskeinen kompetenssi, jota työnantajat tänä päivänä peräänkuuluttavat. Esimerkki monialaisessa tiimissä toimimisen haasteista on yhteisen kielen löytäminen koodareiden, graafikoiden ja pedagogisten ideoiden kesken.

Lue lisää: www.facebook.com/konseptori

Case

KUVA: Anne Friis

Dd

Digitalisoituminen muuttaa sekä oppimista että työskentelyä.

4 Vastuu oppimisesta

4.1 HAMKin vastuu alueen osaamisesta

HAMKin toimiala on varsin puhtaasti osaamisen toimiala. Yksinkertaistettuna se voidaan nähdä vanhan osaamisen levittämisenä ja uuden tuottamisena. HAMKille kuuluu molemmat osat. Koulutustoiminnoillamme tuemme osaamisen kasvua alueella ja tutkimustoiminnallamme uuden syntymistä. Nykytermein kuvattuna näemme, että olemme osaamisen verkostojen vahva tekijä alueen eri ekosysteemeissä.

Alueen elinvoima tarvitsee sekä kilpailukykyä että hyvinvointia. Kummassakin tarvitaan sekä alueen perinteistä osaamista että uuden kehittämistä. Selvitysten mukaan alueellamme on uuden osaamisen tarvetta erityisesti kansainvälisten aktiviteettien osalla sekä yleisesti korkeakoulutettujen suhteellisessa määrässä. Tunnetusti perinteisetkin työtehtävät muuttuvat yhä nopeammin, joten perinteinenkin osaaminen muuttuu.

Oleellista meille on saada signaalit osaamistarpeiden muutoksesta käännettäviä teoiksi arjen koulutus- ja tutkimustoimintaamme. HAMKin sisällä olemme jo kehittämässä ketterämpää koulutuksen toteutusmallia, joka mahdollistaa nopean reagoinnin muutostarpeisiin. Samoin tarpeiden kuulemiseksi haemme uusia keinoja monipuolistaa ja vahvistaa yhteyksiämme alueemme eri toimijoihin. Näiden uusien ja vahvempien kanavien rakentaminen vaatii aina muutoksia molemmissa kanavien molemmissa päissä. Tähän on onneksi selkeää halua ja jo näkyviä esimerkkejäkin.

Risto Salminen
vararehtori, koulutusprosessin kehitys,
puh. (03) 646 4283

4.2 Case: Demepassi-koulutuskokonaisuus

Hyvinvointiosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskuksessa vahvin koulutuksellinen toimi aluekehittämiseen on täydennyskoulutus. Pitkään on jo ollut tavoitteena, että aluetoimijoiden kanssa toteutettujen kehittämishankkeiden tuloksena syntyisi uusia koulutus ja TKI-tuotteita, joilla voidaan kehittää alueen osaamista vielä hankkeen päätyttyäkin.

Yksi tällainen vahva esimerkki on vuodesta 2007 tarjottu 30 opintopisteen laajuinen DEMEPASSI®-koulutuskokonaisuus, joka syntyi alun perin dementia-työn kehittämishankkeesta. Koulutuskokonaisuus tarjoaa uusinta tietoa muistisairauksista ja niiden hoidosta, välineitä dementoituneiden kuntoutukseen, voimavarojen ja työhyvinvoinnin tukemiseen sekä moniamma-

tilliseen työskentelyyn. Koulutukseen on osallistunut yli kaksisataa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaista, joista suurin osa Hämeenlinnan, Forssan ja Riihimäen seudulta sekä Pirkanmaalta. DEMEPASSI® on virallisesti rekisteröityä koulutusta, jota myös työnantajat arvostavat.

Jotkut työnantajat huomioivat koulutuksessa hankitun osaamisen jopa työntekijän palkkauksessa.

Kysy lisää: Merja Saarela, tutkimusjohtaja, Hyvinvointiosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskus, puh. (03) 646 3661

Case

KUVA: Ville Salminen

Ee

Elinikäinen oppiminen:
Ammatilliseen opettajakorkeakouluun valittujen keski-ikä oli tänä vuonna 43.

4.3 Case: Ylemmän korkeakoulutuksen KT-keskus

Hämeen ammattikorkeakoulussa käynnistyi syksyllä 2012 EAKR-rahoitteinen kehittämishanke, Ylemmän korkeakoulutuksen osaamisrakenteen kehittäminen (Ylermi).

Hankkeen tavoitteena on edistää Kanta-Hämeen kilpailukykyä, kansainvälistymistä ja työelämäinnovaatioita HAMKiin perustetun uuden koulutus- ja tutkimuskeskuksen – Ylemmän korkeakoulutuksen KT-keskuksen – osaamisrakenteita kehittämällä. Uusi KT-keskus aloitti toimintansa 1.1.2013, ja se on ainoa ylempää korkeakoulutusta tarjoava yksikkö Kanta-Hämeen alueella.

Uusi koulutus- ja tutkimuskeskus tulee vastaamaan Hämeen maakunnan haasteisiin, sillä maakuntaohjelman mukaan Häme on yksi Suomen vähiten kansainvälistyneitä maakuntia. Tästä johtuen alueella on tarvetta uudenlaisten kansainvälisyyttä edistävien tutkimus- ja koulutusyhdistelmien rakentamiselle. Tarvetta on myös alueen elinkeinoelämän lähtökohdista

nousevalle, kansainväliset mitat täyttävälle TKI-toiminnalle. Ylemmän korkeakoulutuksen KT-keskus yhdistää HAMKin Ammatillisen opettajakorkeakoulun (AOKK) ja Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen yksikön (YAMK) vahvuudet yhdeksi kokonaisuudeksi.

Kehittämishanke kestää 30.6.2014 saakka, ja sen aikana luodaan toimintamallit ja verkostot kansainväliselle tutkimus- ja kehittämistoiminnalle sekä uudentyypisille, työelämää kehittäville jatko- ja täydennyskoulutustuotteille. Hanke jakaantuu neljään alahankkeeseen: 1) Kehittämis- ja tutkimustoiminta, 2) Kansainvälisyys ja tutkimustoiminta, 3) Uudet opintoväylät (AOKK ja YAMK), 4) Uudentyypiset, työelämäinnovaatioita tukevat täydennyskoulutustuotteet.

Kysy lisää: Seija Mahlamäki-Kultanen, johtaja, Ylemmän korkeakoulutuksen koulutus- ja tutkimuskeskus, puh. (03) 646 3300

4.4 Case: Mediaverstas

Mediaverstaalla Riihimäen kampuksella toteutetaan mediatekniikan ja tietotekniikan alaan sidonnaista projektitoimintaa. Pää tavoitteena on opiskelijoiden ammattitaidon kartuttaminen alakohtaisissa oikeissa projekteissa ja aidossa työympäristössä. Käytännössä tämä tarkoittaa ulkoiselle asiakastaholle tehtäviä projekteja, joissa opiskelijat ottavat itse päävastuun tekemisestä.

Toimintaa varten on varattu oma työhuone, josta löytyvät henkilökohtaiset työpisteet sekä muu tarvittava kalusto. Opiskelija voi Mediaverstaalla toimiessaan osallistua samanaikaisesti useisiin projekteihin, joissa kaikissa voi olla eri asiakastaho. Projektit toteutetaan kuitenkin aina niin, että saatavilla on am-

mattitaitoista ohjausta ja projektien etenemistä seurataan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Projektien on tärkeää olla riittävän haasteellisia ja toteutuksessa panostetaan aina laadukkaaseen lopputuotteeseen. Onnistuneet projektit toimivat hyvinä referensseinä opiskelijoiden ammattitaidosta.

Kysy lisää: Antti Laakso, projekti-insinööri, puh. (03) 6462 418

4.5 Case: Kampusratkaisulla vahvistetaan yhteistyötä toisen asteen kanssa

Campus Trimola -hankkeen tavoitteena on tiivistää kampusalueen oppilaitosten yhteistyötä ja hyödyntää kaikkia alueella olevia resursseja. Keskeisenä tavoitteena on luoda uudenlainen toimintamalli, jonka viitekehyksenä toimii työelämälähtöinen projektioppiminen. Hankkeessa ovat mukana HAMKin Valkeakosken yksikkö, Valkeakosken Tietotien lukio ja Valkeakosken ammatti- ja aikuisopisto.

Opiskelijoille toimintamalli tarjoaa valtakunnallisesti ainutlaatuisen mahdollisuuden kehittää osaamistaan ja ammattitaitoaan yli oppilaitosrajojen. Opintoja voi suorittaa samanaikaisesti ammattiopistossa, lukiossa ja ammattikorkeakoulussa. Lisäksi nuoria ohjataan yrittäjämäiseen toimintatapaan ja omien yritysten perustamiseen. Yritysten kehittämishankkeet liitetään tiiviisti osaksi opetusta. Mallin pedagogisena viitekehyksenä toimii työelämälähtöinen projektioppiminen.

Campus Trimola -konseptin toteuttamiselle luo fyysisiä toimintaedellytyksiä Robola-hanke. Se tarjoaa oppilaitoksille yhte-

sen fyysisen ja virtuaalisen oppimisympäristön automaatiotekniikan alalla. Oppimisympäristöä käyttävät Valkeakosken ammatti- ja aikuisopisto ja Hämeen ammattikorkeakoulu kaikessa automaatiotekniikan koulutuksessaan sekä Valkeakosken Tietotien lukio valinnaisten automaatiotekniikan kurssien ja kampuustoimijoiden yhteisten projektien yhteydessä.

Myöhemmin oppimisympäristöä on tarkoitus laajentaa muun muassa prosessiautomaatioon ja uusiin materiaalitekniikoihin (nano- ja bioteknologia) liittyvien teollisuusprosessien oppimisympäristöllä. Virtuaalisen oppimisympäristön etuna on se, että oppija voi tehdä virheitäkin ilman pelkoa vakavista seurauksista, mikä vahvistaa omakohtaiseen tekemiseen perustuvaa oppimisprosessia.

Kysy lisää: Antti Aimo, yliopettaja,
puh. (03) 6462 301

Case

4.6 Case: Jalkinekeskittymä Visamäen kampukselle

Syksyllä 2013 aloittaa toimintansa Hämeen ammattikorkeakoulun Visamäen kampuksella jalkinekeskittymä, jossa toimijoina ovat HAMKin muotoilun koulutusohjelmaan kuuluva jalkinemuotoilun koulutus sekä Ammattiopisto Tavastian suutarikoulutus.

Yhteistyönä on suunniteltu koulutusten toimintaa, opintopolkua ja toimivat tilat koulutukselle. Toiminta-ajatuksena on ollut kehittää yhteistyö Ammattiopisto Tavastian suutarikoulutuksen kanssa siten, että opiskelijoille on yhteistoimintaa ja opintopolkua. Opintopolkujen ajatuksena on muodostaa opiskelijalle jatkumo toisen asteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen välille. Lisäksi tullaan tukemaan suutariopiskelijoiden

ja jalkinemuotoiluopiskelijoiden yhteistoimintaa, kuten opiskelun aikana tapahtuvaa yrittäjyyttä ja sen aloittamista.

Liiketoiminta tapahtuu joko opiskelijan tuotemerkin ympärillä tai asiakaspalveluna tapahtuvan jalkine- ja asustevalmistamisen toimintana. Näihin toimintoihin kuuluvat tuotteen suunnittelu, tuotekehitys, tekninen toteuttaminen kuten CAD-kaavoitus, sarjonta, prototyyppien valmistus, visuaaliset tuote-esitykset, tuotteistaminen, markkinointi ja liiketoiminta. Yhteistyön tuloksena syntyy teollista toimintaa ja käsityömäisyyttä tukeva oppimisympäristö Visamäen kampukselle alueen tarpeisiin.

Kysy lisää: Mirja Niemelä, yliopettaja,
puh. (03) 646 3651

Case

KUVA: Ville Salminen

4.7 Case: Paikkatiedon hallinnan ja lasertekniikan erikoistumisopinnot

Case

Paikkatieto on tietoa, johon liittyy maantieteellinen sijainti. Se on paikannettua kohdetta tai ilmiötä kuvaavan sijaintitiedon ja ominaisuustiedon looginen tietokokonaisuus, jota käsitellään tietokoneohjelmien avulla. Sähköiset kartat ja GPS-paikannus ovat näkyvimpiä arkipäivän paikkatietosovelluksia.

Paikkatietotekniikkaa on käytetty metsätalouden toiminnoissa 1980-luvulta lähtien. 2000-luvulla paikkatiedon hyödyntäminen on lisääntynyt voimakkaasti sekä metsätaloudessa että muilla toimialoilla. Tämä on luonut tarpeen kehittää työelämässä toimivan henkilöstön paikkatieto-osaamista, jotta uutta tekniikkaa pystyttäisiin käyttämään tehokkaasti. Metsätalouden koulutusohjelma vastasi tähän tarpeeseen kehittämällä paikkatiedon hallinnan erikoistumisopinnot, joita toteutettiin vuodesta 2001 vuoteen 2011 yhteensä 8 kertaa. Opintoihin osallistui yhteensä noin 160 opiskelijaa. Valtaosa opiskelijoista oli metsäalalta: metsähoitoyhdistysten, metsäkeskusten ja metsäteollisuuden toimihenkilöitä. Opiskelijoita toimi myös valtion

ympäristöhallinnossa, kunnilla, tutkijoina eri tutkimuslaitoksissa ja eri alojen yritysten palveluksessa. Suurin osa opiskelijoista oli Kanta- ja Päijät-Hämeestä sekä pääkaupunkiseudulta, mutta heitä oli myös muualta Suomesta.

Paikkatiedonhallinnan erikoistumisopinnot loivat tuloksellista ja molempia osapuolia hyödyttävää yritys yhteistyötä ja verkottumista. Opiskelijat toivat mukanaan omien yritystensä ja organisaatioidensa ongelmia ja kehittämistarpeita, joihin opinnoissa haettiin ratkaisuja. Opintojen lopputyönä tehtiin kehittämisprojekti, jossa keskityttiin johonkin oman organisaation paikkatietoon liittyvään kehittämistehtävään. Erikoistumisopinnot opettajat pystyivät päivittämään ja kehittämään omaa osaamistaan todellisten työelämän ongelmien kautta.

Kysy lisää: Terhikki Mäkelä, opetusjohtaja, Biotalouden koulutus- ja tutkimuskeskus, puh. (03) 646 5393

4.8 FUAS-liittouma luo lisää mahdollisuuksia

FUAS-liittouman opiskelijat voivat valita opintoja koko liittouman kesäopintotarjonnasta, siis myös muista kuin omasta ammattikorkeakoulustaan. Kesäopintojen tavoitteena on, että opiskelijat voivat edetä opinnoissaan nopeammin ja vauhdittaa valmistumistaan. Viime kesänä tarjolla oli 95 opintojaksoa. Neljäsosa toteutettiin englanninkielisenä ja yli kolmannes verkossa. Tarjonnan laajuus opintopisteinä oli 405. Yhteensä 1244 opiskelijalla oli kesäopinnoista hyväksytty arviointi lokakuun loppuun mennessä. Opinnoista kertyi 6083 opintopistettä, keskimäärin 4,9 opintopistettä per opiskelija. Palautteen perusteella keskeiseksi kehittämiskohteeksi nousi opintotarjonnan monipuolistaminen ja sen muuttaminen opiskelijalähtoisemmäksi. Myös lukuvuoden aikaisiin opintoihin tulee lisää valinnanvaraa. Opiskelija voi valita opintoja muista jäsenkorkeakouluista lukuvuoden aikana 30 opintopisteen verran.

Liittoumakokonaisuudella saadaan lisää mahdollisuuksia alueen kehittämiseen. Elinkeinoelämälle tarjoutuu laajempi tutkimuksen ja kehityksen osaamispohja sekä verkostot. Esimerkiksi oppinäytetöitä voi tarjota myös kumppaniammattikorkeakou-

lujen opiskelijoille. Laajempi opintotarjonta lisää opiskelijoiden mahdollisuuksia rakentaa henkilökohtainen opintosuunnitelmansa siten, että hänen osaamisensa vastaa alueen tarpeisiin.

Vahva panostus kansainvälisyyteen on liittoumalle keskeistä. Yhteistyökorkeakouluja ja -yliopistoja on yhteensä yli 500. Tämä luo laajat ja laadukkaat liikkuvuusmahdollisuudet sekä tuo opintojaksoille vierailevia opettajia ja asiantuntijoita. Kansainvälinen verkosto luo uusia mahdollisuuksia myös elinkeinoelämälle. Globaalissa maailmassa syntyy uudenlaisia osaamisen tarpeita, joihin HAMK pystyy vastaamaan paremmin FUAS-liittouman ja kansainvälisen verkostonsa avulla kuin yksin toimien. Tehokkaasti jäsenkorkeakoulujensa vahvuuksia hyödyntävä ammattikorkeakoulu liittouma vahvistaa siis alueen kilpailukykyä, mikä on merkittävä liittouman hyöty ja aluekehityksen muoto.

Lue lisää: www.fuas.fi

Ff

Universidade Feevale on yksi kolmesta strategisesta kansainvälisestä kumppanistamme.

Kehitysyhteistyöopintojen kenttäkurssilla kahdeksan opiskelijaa teki liki kaksi viikkoa töitä Cherangai-kukkuloilla Keniassa asuvan oligiek-ryhmän kanssa. Yhdessä kyläyhteisön kanssa suunniteltiin ekomatkailukeskusta ja aloitettiin paikallinen energiatuotanto pystyttämällä tuulivoimala ja ottamalla käyttöön aurinkopaneelit. KUVA: Eija Laitinen

Gg

Think globally – act locally!

Kestävän kehityksen opiskelija Mira Kuusisto keskusteli naisryhmän kanssa naisten ja tyttöjen asemasta paikallisessa yhteisössä. KUVA: Eija Laitinen

5 Vastuu kansainvälistymisestä

5.1 HAMK alueen kansainvälistäjänä

HAMKin kansainvälisen toiminnan yksi tavoite on edistää toiminta-alueen yhteisöjen ja yritysten kansainvälistymistä erilaisien yhteistyömallien avulla.

HAMKista työelämään siirtyvien opiskelijoiden hyvä kansainvälisyysosaaminen on prosessin keskeisin tekijä. Osaamisen kehittyminen turvataan mm. kieliopinnoilla ja hyödyntämällä mahdollisimman tehokkaasti niin ulkomaalaisten opiskelijoiden kuin asiantuntijoidenkin panosta, opiskelijaliikkuvuuden lisäksi.

Alueen toimijat hyödyntävät myös vieraskielisissä koulutusohjelmissa opiskelevien noin kuudensadan ulkomaalaisen tutkinto-opiskelijan osaamista esim. projektitöiden, harjoittelun ja opinnäytetöiden kautta. HAMKilla on alueen elinkeinoelämän kanssa sovittuja yhteisiä kansainvälisiä toiminta-alueita (esim. Pietari), joilla olemassa olevia partnerisuhteita hyödynnetään yhteisesti. TKI-toiminta tarjoaa myös mahdollisuuden yhteistyöhön. Yhteistyörakenteita ja verkostoja kehitetään yhteisen arvioinnin pohjalta.

Kysy lisää: Marja Räikkönen, kansainvälisten asioiden päällikkö, puh. (03) 646 4401, ja Maaret Viskari, projektipäällikkö, puh. (03) 646 4277

5.2 Case: Kehitysyhteistyöopinnot

Kansainvälistyminen on tärkeää globalisoituvassa maailmassamme. Koulutuksella voidaan osaltaan vaikuttaa siihen, että maailmanlaajuisia ongelmia opitaan ratkomaan yhdessä eri maiden kulttuurisista ja taloudellisista eroavaisuuksista huolimatta. Kansainvälistyminen ja globaali vastuu kuuluvat myös oleellisena osana FUAS-liittouman strategisiin linjauksiin.

Englanninkielisiä, 15 op:n laajuisia kehitysyhteistyöopintoja on järjestetty jo neljänä lukuvuotena. Opinnot ovat poikkitieteellisiä, ja ne antavat perusvalmiudet kehitysyhteistyössä toimimiseen. Opintoihin voivat osallistua kehitysyhteistyöstä kiinnostuneet opiskelijat koulutusalaista riippumatta, myös

vaihto-opiskelijat sekä avoimen ammattikorkeakoulun kautta kaikki kiinnostuneet. Opintokokonaisuuden järjestää FUAS-liittouma yhdessä Metropolia-ammattikorkeakoulun kanssa.

Opiskelijapalautteen mukaan opintojaksot ovat olleet antoisia etenkin vahvan asiantuntijaverkoston ja käytännönläheisten tehtävien ja esimerkkien takia. Opintokokonaisuuteen kuuluvia kenttäkursseja on niin ikään pidetty ajatusmaailmaa ja todellisuutta avartavina.

Kysy lisää: Eija Laitinen, opettaja, puh. (03) 646 5230

Case

5.3 Case: Connect-hanke tukee uusiutuvan energian yritysten vientiä Afrikkaan

FUAS-liittouman Connect-hankkeen tavoitteena on tukea uusiutuvan energian pk-yritysten vientiä kehitysmaihin. Hankkeessa mallinnetaan verkostojen luomista ja hyödynnetään erityisesti Suomessa opiskelevien ulkomaalaisten potentiaalia. Opiskelijat voivat hyödyntää omaa taustaansa ja erikoisosaaamistaan oikeassa projektissa. Lisäksi opiskelijat saavat kaivatut yrityskontakteja, jotka taas voivat tuoda harjoittelupaikkoja, mielekkäitä opinnäytetyöaiheita ja ehkä jopa työpaikkoja.

Opiskelijat ovat tehneet Connect-projektissa maaselvityksiä ja markkina-analyyskejä englanninkielisen Afrikan maista. Opis-

kelijayhteistyö jatkuu mm. opinnäytetöinä sekä yritysten, opiskelijoiden ja muiden sidosryhmien workshoppeissa ja ammattikorkeakoulujen kursseilla. Tekesin Groove-ohjelman rahoittamassa hankkeessa on ollut jo tähän mennessä mukana yhteensä noin kaksisataa opiskelijaa.

Kysy lisää: Kristiina Ranta, lehtori, puh. (03) 646 2610

Case

5.4 Case: Kielikoulutuskeskus

Kielikoulutuskeskus on osallistunut valtakunnalliseen kielten ja viestinnän opetuksen kehittämistyöhön sekä muiden ammattikorkeakoulujen että yliopistojen kanssa. HAMK koordinoi ammattikorkeakoulujen osalta yhdessä yliopistojen kielikeskusten kanssa vuosina 2003–2005 toteutettua hanketta Korkeakoulujen ruotsin kielen suoritusten yhteismitallisuuden kehittäminen.

Esimerkkeinä valtakunnallisista amk-kieltenopetuksen kehittämishankkeista voidaan mainita Ammattikorkeakoulujen ruotsin kielen opettajien täydennyskoulutushanke (2012–2014) ja Ammattikorkeakoulujen kielitaidon arvioinnin yhdenmu-

kaistaminen (2000–2005). Yliopistoyhteistyötä on tehty ennen kaikkea Jyväskylän yliopiston kanssa (asiantuntijatehtäviä, esim. vastaväittäjä, vierailuluentoja sekä yhteisjulkaisu v. 2011) ja Itä-Suomen yliopiston kanssa (yhteinen tutkimushanke vuosina 2008–2009). Kieltenopettajat ovat myös olleet mukana kansainvälisissä EU-hankkeissa, esimerkiksi CLIL-opetuksen kehittämisessä.

Kysy lisää: Taina Juurakko-Paavola, Kielikoulutuskeskuksen johtaja, puh. (03) 6462 241

5.5 Case: Verkkoratkaisut kotikansainvälistymisen tukena, Digital Enterprise

Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn koulutusohjelmissa opiskellaan englanniksi liiketoimintaprosesseja ja toiminnanohjausjärjestelmiä. Pääsääntöisesti kolmannen vuoden opiskelijoille on koulutusohjelmien yhteistyönä rakennettu harjoitusyrityspohjainen sivuainekokonaisuus, jossa opiskelijat opiskelevat mm. oston ja myynnin prosesseja.

Näitä opiskellaan sekä Finpecin ylläpitämässä kotimaisessa ja kansainvälisessä harjoitusyritysverkostossa toimivien virtuaalisten yritysten kanssa että koulutusohjelmien omien itävaltalaisen, hollantilaisten ja norjalaisten kumppanien kanssa. Amenia Design -niminen harjoitusyritys myy suomalaista designia esimerkiksi Itävaltaan ja Hollantiin. Vastavuoroisesti Itävallan

Kremsistä ostetaan polkupyöriä ja Hollannista Avansista tietokoneita. Norjalaisen kumppanin virtuaaliyritykset toimivat kuljetusyrityksinä maiden välillä. Samalla opitaan esimerkiksi tuotteiden hinnoittelua, kansainvälistä logistiikkaa ja liike-neuvottelujen käymistä videoneuvotteluna englanniksi. Vaikka tuotteet ja raha ovat virtuaalista, videoneuvotteluja käyvät ihan oikeat ihmiset. Kaikessa tässä toiminnassa tietojärjestelmät ovat vahvasti mukana.

Kysy lisää: Lasse Seppänen, yliopettaja, puh. (03) 646 6677, ja Leena Vainio, tutkimusjohtaja, Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskus, puh. (03) 646 4380

KUVA: Tommi Saksa

6 Vastuu taloudesta ja ympäristöstä

6.1 Talous vakaalla pohjalla

Ammattikorkeakoulun toimintojen tehostamista vauhdittaa hallitusohjelman mukainen ammattikorkeakoulujen rakennemuutos ja sen mukanaan tuomat kustannussäästöt. Olemme aloittaneet varautumisen rahoituksen vähenemiseen, jotta HAMK pystyy vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin.

Kuntayhtymän vuosikate venyi vuonna 2012 liki kaksinkertaiseksi arvioidusta. Tämän mahdollisti arvioitua suurempi opiskelijakohtainen rahoitus, joka taas puolestaan kertoo siitä, että olemme onnistuneet tuloksellisuuskohtaisessa rahoitusosiossa. Kuntayhtymän talouden ja maksuvalmiuden tilanne on vahva ja sillä varaudutaan ammattikorkeakoulun tuleviin rakennemuutoksiin. Tämä on se puskuri, jonka avulla sopeutetaan koulurakenne tuleviin rahoitusennusteisiin.

Kuntayhtymän suuri kiinteistömäärä vaikuttaa oleellisesti talouteen. Kiinteistöjen kunnossapitoon panostetaan, tilojen käyttöä tehostetaan ja energiaratkaisuja uudistetaan mahdollisimman kustannustehokkaiksi.

Vuonna 2012 aloitettiin mittavan uudistuksen suunnittelu ja tiivistettiin yhteistyötä Hämeenlinnan kaupungin, Teknologiateknologian Innopark Oy:n ja Kehittämiskeskus Häme Oy:n kanssa.

Tavoitteena on kehittää Hämeenlinnan Visamäen kampusalueesta yhteisvoimin aito ja elinvoimainen korkeakoulukeskus. Yhteistyön lisäksi tavoitteena on luonnollisesti myös ammattikorkeakoulun omien toimintojen kehittäminen ja kilpailukykyyn parantaminen. Tämän varmistamiseksi HAMK keskittää vuoden 2015 loppuun mennessä kaikki Hämeenlinnan toimintonsa korkeakoulukeskukseen Visamäen alueelle.

Suunnitelmissa on myös, että Hämeenlinnan opiskelija-asunnot keskitetään pääsääntöisesti Visamäen kampusalueelle. Opiskelijoille tiivis kampus merkitsee aiempaa parempia palveluja, monipuolisempia opiskelumahdollisuuksia ja todellista kampuselämää.

Mustialan yksikössä aloitettiin opiskelu- ja asuntolarakennuksen peruskorjaus, joka saadaan valmiiksi kesällä 2013. Muiden kaupunkipaikkakuntien kampusten tilat ovat hiljattain saneeratut ja ovat erittäin hyvässä kunnossa. Tosin nykyiseen opiskelijamäärään nähden tilaa on jo liikaakin, joten tarjoamme ylimääräisiä tiloja vuokrattavaksi paikkakuntien muille toimijoille.

Kysy lisää: Mirja Pöhö, talousjohtaja
puh. (03) 646 4810

Hh

HAMKO: Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta, keskeinen kumppani.

Ii

Kehittäjäkumppanimme Innopark sijaitsee Visamäen kampuksella osana Hämeenlinnan korkeakoulukeskusta.

Jj

Jiangxi Science & Technology Normal University on yksi kolmesta strategisesta kansainvälisestä kumppanistamme.

KUVA: Ville Salminen

Case

6.2 Case: Omat lämpölaitosratkaisut kestävällä pohjalla

Kuntayhtymän kolmas biolämpölaitos valmistui Lepaalle syksyllä 2012. Lämpöteholtaan 1,2 MW:n laitoksessa poltetaan puupohjaisia polttoaineita, haketta ja puujätettä. Laitos tuottaa pääosan alueen kiinteistöjen ja kasvihuoneen lämmöntarpeesta. Ratkaisulla on voitu lopettaa kevyen polttoöljyn käyttö kokonaan ja vähentää maakaasun käyttöä merkittävästi. Investoinnin avulla säästetään noin 150 000 euroa vuodessa. Hankkeen kokonaiskustannukset olivat noin 1 200 000 euroa.

Kolmen laitoksen hakkeen vuosikulutus on noin 15 000–18 000 irtokuutiometriä. Osa hakkeesta saadaan omista metsistä. Hakkeen tuotanto- ja laitosten käyttökokemuksia hyödynnetään opetuksessa.

Kysy lisää: Tuomas Salonen,
kiinteistöpäällikkö, puh. (03) 646 4863

6.3 Case: Turvallinen koulutie -sovelluskehitys

Liikenneturvan toimeksiannosta valmistui keväällä 2013 liikennealan ja tietotekniikan opiskelijoiden yhteistyönä tekemä valtakunnallinen ”turvallinen koulutie” -sovellus, jota voidaan käyttää koulujen opetuksessa lasten koulumatkojen vaarapaikkojen kartoitukseen ja analysointiin. Tavoitteena on, että kerätyllä tiedolla pystytään ohjaamaan ja opastamaan lapsia ja nuoria liikkumaan turvallisesti ja vastuullisesti liikenteessä.

6.4 Case: Kanta- ja Päijät-Hämeen kestävän energian ohjelmat

Kanta- ja Päijät-Hämeen kestävän energian ohjelmissa selvitetään, mitkä ovat Kanta- ja Päijät-Hämeen mahdollisuudet siirtyä käyttämään kestävästi tuotettua paikallista lähienergiaa. Ohjelmat on laadittu asiantuntijatyönä ja soveltuvat viranomaisien suunnitelmien taustaraportteiksi, mutta toisaalta ne antavat paljon myös asiantuntijoille sekä ympäristötietoisille kansalaisille.

HAMKin julkaisuissa 9/2011 ja 10/2011 esitellään ehdotukset kestävän energian maakunnallisiksi ohjelmiksi kehittämistoimenpiteineen. Lisäksi julkaistaan kehityksen seurannan pohjaksi maakunnalliset energiataseet vuoden 2008 tiedoin. Teknisenä taustatietona esitellään alueen tärkeimmät kestävän energian lähteet, niiden käytettävyys ja potentiaali osana alueen energiahuollon palettia. Teksti on laadittu usean eri asiantuntijatahon yhteistyönä.

Case

Sovellusta voidaan käyttää niin yksilöopetukseen kuin luokassa tehtäviin harjoituksiin. Suurina kokonaisuuksina koulut tai luokat voivat luoda omanlaisensa liikenneaapisen, johon sisällytetään sujuvaa liikennekäyttäytymistä ja luettelo koulun alueen vaarallisimmista paikoista. Työkalu tulee avoimeen käyttöön Liikenneturvan Internet-sivuille.

Kysy lisää: Nina Karasmaa, yliopettaja, puh. (03) 646 2269

Teknisen taustaselvityksen kirjoittamiseen osallistui ryhmä kestävän kehityksen koulutusohjelman opiskelijoita. Ohjelmien toimenpide-ehdotukset priorisoitiin marraskuussa 2012 järjestetyssä laajassa seminaarissa, johon osallistui myös runsaasti kestävän kehityksen koulutusohjelman opiskelijoita.

Ohjelmat laadittiin Biotalous- ja tutkimuskeskuksen hallinnoimassa hankkeessa Kestävää energiaa Hämeestä. Hanke rahoitettiin Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta.

Kysy lisää: Antti Peltola, yliopettaja, puh. (03) 646 4271, ja Tapani Pöykkö, tutkimusjohtaja, Biotalous- ja tutkimuskeskus, puh. (03) 646 4270

Case

KUVA: Pirjo Kuisma

6.5 Case: Poistotekstiilit hyötykäyttöön

Poistotekstiilillä tarkoitetaan teollisuudelta, yrityksiltä ja kuluttajaportaalta alkuperäisestä tarkoituksestaan poistuvaa tekstiilimateriaalia. Suomessa ei ole koko valtakunnan kattavaa poistotekstiilien hyödyntämisverkostoa, vaan noin 17 kiloa poistotekstiiliä henkilöä kohti ajautuu kaatopaikoille joka vuosi. Tämä 90 000 tonnia tekstiilipoistoja voitaisiin kuitenkin hyödyntää ennen kaatopaikalle tai polttoon kippaamista.

Poistotekstiiliasiaa tutkitaan ja kehitetään HAMKissa kahdessa EU-rahoitteisessa projektissa Forssan seudulla. POISTARI – poistotekstiilien materiaalipankkiselvitys -hankkeessa tehdään valtakunnallista poistotekstiilien materiaalipankkiselvitystä ja vaikutetaan Euroopan Unionin parlamentin jäseniin, jotta poistotekstiilille saataisiin tuottajavastuulaki. VIHI – Forssan

seudun vihreän kilpailukyvyyn ja innovaatioiden kehittäminen -hankkeessa toteutetaan konkreettista TEXVEX-poistotekstiilipilottia yhdessä Globe Hopen, UFF:n, Loimi-Hämeen jätehuollon, Suomen poistotekstiilit ry:n kanssa ja Humppilan Nuorten työpajan kanssa. Pilotin ideana on pitää poistotekstiilit kierrossa mahdollisimman pitkään.

Forssan seudulle halutaan kerätä ympäristöliiketoiminnan osaaamista. Tekstiilikierätyks on uusi avaus valtakunnassa.

Kysy lisää: Kirsi Sippola,
aluekehityspäällikkö,
puh. (03) 646 2659

Case

Kk

Kansainvälistäminen on myös osa aluevastuutamme.

Ll

Laadunhallinta pohjautuu palautteeseen ja jatkuvaan kehittämiseen.

7 Vastuu yhteisöstä

7.1 Opiskeluhyvinvoinnin hyvät käytänteet ja painopistealueet HAMKissa

HAMKissa on yhteinen Opiskelijan ohjaus -toimintaohje, jossa opiskelijan ohjauksen ja ammatillisen kasvun tukemisen kokonaisuus, roolit ja työnjako on kuvattu. Opiskelijoiden ja hakijoiden yhdenvertaisen kohtelun edistämiseksi ja erityistarpeiden huomioimiseksi HAMKissa on kaikkia hakijoita ja opiskelijoita koskeva toimintaohje Yhdenvertaisuuden edistäminen. Opiskeluhyvinvoinnin kokonaisuudesta on laadittu lukuvuosittain Opiskeluhyvinvoinnin toimintasuunnitelma ja toimintakertomus, jossa on myös vuoden kokemusten pohjalta kehittämis-kohteita ja toimenpiteitä seuraavalle lukuvuodelle.

HAMKissa on päätoimiset opintopsykologi ja opintokuraattori. Yhteinen opiskeluhyvinvoinnin ohjausryhmä on moniammatillinen opiskeluhyvinvoinnin kehittämistä suuntaava yhteistyöelin. Jokaisella kampuksella toimii moniammatillinen opiskeluohjuntaryhmä. Ryhmässä on opintokuraattori, opintojen ohjaajat, koulutusvastaavat ja terveydenhoitaja. Kampuksilla toteutetaan hyvinvointipäiviä, joissa tehdään yhteistyötä alueen kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-aikatarjonnan kanssa.

Lukuvuoden aikana toteutetaan useita opintojen etenemistä tukevia opintojaksoja. Lukuvuoden 2012–2013 opintojaksotarjon-

ta on ollut 10 opintopistettä. Second Life -hankkeessa syksyllä 2012 käyttöön otettu opiskeluhyvinvoinnin Facebook-ryhmä on otettu aktiiviseen käyttöön. Sen kautta tuodaan esille hyvinvointiasioita koko HAMKin toimialueella. Kaikille opiskelijoille on yhteinen orientoiva opintojakso Oppiva osaa, jossa opiskeluhyvinvoinnin toimijat pitävät oppitunteja. He antavat myös henkilökunnalle konsultaatiota ja neuvontaa. Yhdenvertaisuussuunnitelman pohjalta opiskelijoilla on mahdollisuus saada erityisjärjestelyjä opiskeluun, esim. tenttitilanteisiin. Keväällä 2012 työstettiin Oppimisen ideat -lehtinen, johon on koottu opiskelijoiden äänellä opiskeluhyvinvointia edistäviä asioita.

Opiskelijoiden hyvinvointikartoituksia tehdään systemaattisesti. Vuodesta 2013 alkaen toteutetaan joka toinen vuosi FUAS-yhteistyönä opiskeluhyvinvointikysely. Se käsittelee FUAS-tasolla, jokaisen ammattikorkeakoulun tasolla sekä jokaisessa koulutusohjelmassa. Tuloksien perusteella kehitetään palveluita sekä vaikutetaan ammattikorkeakoulun käytänteisiin opiskeluhyvinvoinnin ja opiskelukyvyn edistämiseksi.

Kysy lisää: Pirjo Kuisma, kehittämispäällikkö, puh. (03) 646 4517

7.2 Osaamisen kehittämisen toimintamalli

Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymän henkilöstömäärä oli vuoden 2012 lopussa 811 henkilöä. Kuntayhtymän henkilöstöstrategiassa vuosille 2010–2015 painotetaan osaamisen johtamista ja kehittämistä. Osaamispainotteisuus strategisena valintana korostaa erityisesti ihmisten ja inhimillisten tekijöiden merkitystä toiminnan kehittämisen ja uudistamisen mahdollistajina. Henkilöstöresurssit tulee nähdä organisaatiossa dynaamisena kokonaisuutena, joka kehittyessään mahdollistaa myös organisaation menestymisen.

Vuonna 2012 Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen kuntayhtymässä otettiin käyttöön osaamisen johtamista ja kehittämistä edistävä toimintamalli. Toimintamalli rakennettiin yhteiskehittelytyönä osallistamalla kehittämistyöhön organisaation asiantuntijoita eri henkilöstöryhmistä. Toimintamalli huomioi entistä paremmin strategioista ja toimintaympäristön muutoksesta syntyvät osaamistavoitteet ja tukee näin organisaation toiminnan kehittämistä ja uudistamista. Tätä kautta myös mahdollisuudet palvella toiminta-aluetta sekä sidosryhmiä paranevat entisestään.

Kysy lisää: Heidi Ahokallio-Leppälä, henkilöstöpäällikkö, puh. (03) 646 4202

7.3 HAMKO tuo opiskelijoiden näkökulman kehittämiseen

Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta (HAMKO) toimii opiskelijoiden äänitorvena HAMKissa. Opiskelijakunta on kantaaottava ja toiminnallinen opiskelijoiden lakisääteinen edunvalvoja kaikissa HAMKin toimipisteissä. Edunvalvonta koostuu suurista ja tärkeistä kokonaisuuksista, joita ovat mm. sosiaali- ja koulutuspolitiikka, tuutorointi, kansainväliset asiat, vapaa-aikatoiminta ja viestintä. Opiskelijakunta nimeää myös opiskelijoiden edustajat ammattikorkeakoulun hallitukseen ja muihin ammattikorkeakoulun toimielimiin ja työryhmiin. Näin taataan opiskelijan näkökulma opiskelijoita koskevissa asioissa.

Kysy lisää: Riku Kemppinen, puheenjohtaja, HAMKO, puh. 044 722 1001

8 Opinnäytetyöt alueen kehittäjinä

8.1 Opinnäytetyö on työelämälähtöinen kehittämistehtävä

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö on työelämälähtöinen kehittämistehtävä, joka toimii siltana opiskelijan ja työelämän välillä. Se auttaa opiskelijaa luomaan yhteyksiä oman alan toimijoihin, ja vastavuoroisesti opiskelija tuottaa opinnäytetyössään työelämää hyödyttäviä tuloksia. Useille valmistuville opinnäytetyö on polku työllistymiselle.

Korkeakoululle opinnäytetyöyhteistyö tarjoaa jatkuvan yhteyden työelämään ja samalla mahdollistaa sen muutosten ja trendien seuraamisen.

Opinnäytetyö on laajuudeltaan 15 opintopistettä eli se vastaa noin kymmenen viikon kokoaikaista työpanosta. HAMKista valmistuu vuosittain tuhatkunta amk-opinnäytetyötä.

Valtakunnallinen opinnäytetyökirjasto on osoitteessa www.theseus.fi.

8.2 Esimerkkejä opinnäytetöistä

Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskus

Liiketalouden koulutusohjelma:

Karri Koskelo: Sosiaalinen media digitaalisen markkinoinnin keinona Kanta-Hämeen pk-yrityksissä / Social Media as a way of Digital Marketing in SME's in Kanta-Häme region

Tilaja: Hämeen Yrittäjät

Opinnäytetyössä tarkasteltiin Kanta-Hämeen alueen pk-yritysten sosiaalisen median käyttöä yritysmarkkinointikanaavana. Keskeisenä tavoitteena oli selvittää sosiaalisen median käytön astetta ja käyttötapoja. Työssä tarkasteltiin sosiaalisen median käyttöä erityisesti B2B-markkinoinnin näkökulmasta. Empiirinen osuus toteutettiin kohderyhmälle suunnattuna kyselytutkimuksena.

Teemu Sorste: Palvelukeskuksen tilitysprosessin kehittäminen

Tilaja: Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet)

Opinnäytetyössä tarkastellaan toimeksiantajayrityksessä tehtävää palkkahallinnon tilitysprosessia. Työn tavoitteena oli tehostaa tilitysprosessin vaiheiden suorittamista ja vähentää niissä mahdollisesti syntyviä virheitä. Opinnäytetyön tuloksena syntyivät tilitysten tekemisen sähköiset ohjeet ja taulukkotyökalu käytännön tilitysprosessin tueksi.

Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma:

Ville Harteela: Uutiskirjeen tilauslomakkeen konversio-optimointi

Tilaja: Frugal Oy

Opinnäytetyön tavoite oli selvittää, miten voidaan kasvattaa toimeksiantajan Frugal Oy:n Alennuskoodit.us-sivuston konversiota. Käytännössä kyse oli uutiskirjeen tilauslomakkeesta, jonka ominaisuuksia muokattiin ja testattiin A/B-testillä. Työn tuloksena konversiota saatiin kasvatettua 19,34 %.

Henri Lemetyinen: Sovellusten yhteensopivuus uuteen käyttöjärjestelmään siirryttäessä

Tilaja: Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus

Opinnäytetyö tehtiin osana käyttöjärjestelmän vaihtoprojektia ja tarkoituksena oli tutkia Legacy-sovellusten yhteensopivuusongelmia siirryttäessä XP:stä Windows 7:ään. Uuden käyttöjärjestelmään mukanaan tuomia toimivuusongelmia tunnistettiin jo projektin alkuvaiheessa, joten ratkaisumallien suunnittelu oli tarpeen. Tavoitteena oli löytää ongelmiin parhaiten soveltuvat ratkaisuvaihtoehdot.

Degree Programme in International Business:

Nguyen Thi Khanh Linh: Integration of corporate social responsibility strategy into corporate communication

Commissioned by: PriceWaterhouseCoopers Egypt

Creating a framework for the integration of CSR strategy into the corporate communication of PwC Egypt. The theoretical framework for this study was established through prominent CSR theories as well as an account of recent CSR researches and developments in Egypt. The researcher also provides an extensive overview of the CSR communication literature over the past decades. Within the scope of qualitative research, the study constructs and applies a conceptual framework to empirical data gathered through in-depth interviews and benchmarking. The study maps PwC's key constituents as three major groups: employees and managers, clients, and community representatives.

Kieu Nguyen Hong Nhung: Positioning the Häagen-Dazs ice cream franchise in Ho Chi Minh City for selected target markets

Commissioned by: International Lifestyle JSC, Ho Chi Minh City, Vietnam

Finding targeted customers for Häagen-Dazs and building a comprehensive positioning for the brand that will serve a solid background for further strategic development. Research is based on thorough desk study as well as applying appropriate benchmarking and case studies.

Muotoilun koulutusohjelma:

Saila Hastrup : Kiinteistötaide – Tapaus Pajakatu 4 ja 6

Tilaja: Kruunuasunnot Oy, Hämeenlinna

Opinnäytetyön aiheena oli suunnitella Hämeenlinnan Myllymäkeen Pajakatu 4 ja 6:n rakennettaviin uudisrakennuksiin historiaan pohjaavaa kiinteistötaidetta ja pohtia kiinteistötaiteen käsitettä.

Liisa Oila: Burgundilaispuku Hämeenlinnan teatterin pukuvuokraamoon

Tilaja: Hämeenlinnan teatteri

Opinnäytetyössä suunniteltiin, kaavoitettiin ja valmistettiin keskiaikainen burgundilaishenkinen asukokonaisuus Hämeenlinnan teatterin pukuvuokraamon käyttöön. Opinnäytetyötä varten tutkittiin keskiaikaista burgundilaismuotia ja sen kehitystä 1400-luvulla. Asuun kuuluu puku sekä hennin-päähine. Lähteinä käytettiin 1400-luvun taidemaalarien maalauksia ja aikakauden veistoksia sekä historian harrastajien tekemiä tulkintoja.

Teknologiaosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskus

Degree Programme in Automation Engineering:

Emmanuel Adefila: Creating a system that monitors in real time the amount of newspaper coming into the mailrooms

Commissioned by: Alma Manu Oy

The aim of thesis was to create a new system that monitors in real time the amount of newspaper production that goes into the mailroom and select the best sensors, counters and in order to improve the accuracy of the machine. The purpose was also to optimize the stoppage of the press and to reduce waste. Saving cost, maximising profit and making decision easier.

**Jan-Peter Nowak: Automating a Production Cell:
Case: Sisu Axles**

Commissioned by: Sisu Axles

The object of the project was to determine the current status and operational limits of a differential casing manufacturing cell (TPKS), to produce improvements to the process flow, and to help with the investment decision regarding the machinery. Analysing all the data revealed that automation is needed to increase productivity and allow unmanned runs.

Automaatiotekniikan koulutusohjelma:

Jukka Kokkonen: Kalanterin laskentasovelluksen suunnittelu OS-palvelimeen

Tilaaaja: Metso Paper Järvenpää

Työn tavoitteena oli päivittää kalanterin ohjausjärjestelmän valvomon OS-palvelin sekä siirtää telaston hallinta- ja laskentaso-
vellus HP Unix-työasemasta uudistettuun OS-palvelimeen. Pro-
jektiin sisältyi uuden valvomon suunnittelutyö, tarvittava doku-
mentaatio, valvomon käyttöönotto sekä operaattorien koulutus.

Eero Teeriaho: Hirsikoneen automatisointi: Automaattitoiminnon lisääminen ohjelmaan

Tilaaaja: Siirtohyöly Puntala

Tavoitteena oli tehdä jo valmiina olevaan ohjelmaan automaat-
tointi, jolla pystytään valmistamaan yksi hirsimalli alusta
loppuun yhtä nappia painamalla. Työn perustana oli Arlacon
MC300 -liikkeenohjausjärjestelmä. Asiakkaalle tehtiin esi-
merkkiohjelma ja 16 valmista hirsiohjelmaa yleisempien hir-
sityyppien mukaan.

Logistiikan koulutusohjelma:

Jani Kossi: Kuljetusreittien suunnittelu aloittavalle lähiruokayritykselle

Tilaaaja: LähiPuoti Remes Oy

Työssä suunniteltiin kuljetusreittimallit aloittavalle lähiruok-
katukulle sekä arvioitiin varaston sijainnin vaikutuksia kulje-
tustoimintaan. Tilaaaja pystyy hyödyntämään työn tuloksia ja
työssä käytettyjä laskentamalleja käytännön toiminnan ja kul-
jetusreittien suunnittelussa.

Tietotekniikan koulutusohjelma:

Kati Vainola: Agile and Iterative Requirement Definition

Commissioned by: Nokia Siemens Networks

Työn päätavoitteina oli analysoida ja suositella mahdollisia ke-
hityskohteita verrattuna nykyisiin vaatimusten määrittelyssä
käytössä oleviin menetelmiin NSN mobile voice -osa-alueel-
la sekä tuottaa ohjeistus näiden uusien menetelmien käyttöön-
ottoa varten.

Degree Programme in Mechanical Engineering and Production Technology:

Kimmo Virtanen: Improving service level by developing the demand-supply chain process

Commissioned by: Reka Kaapeli, Hyvinkää

This thesis concentrates on analyzing methods by which the
company can develop its demand-supply chain from the pre-
mises of understanding the principles of demand management,
developing a realistic and viable sales and operations plan, and
improving the management of inventories.

Deepak Paudel: Davit Design

Commissioned by: Rostek Oy

Davit in this case is a supporting structure on the roof of build-
ings, permanently fixed for building maintenance and win-
dow cleaning purposes. The main objective of this project was
to design new davits using aluminum profiles. The design focus-
ed on making the whole structure light and ergonomic. Calcula-
tions were done using Euler's small displacement hypothesis.

Mediatekniikan koulutusohjelma:

Niko Sopenperä: Monikameratuotanto ja streaming

Tilaaaja: Precis Oy

Opinnäytetyön tarkoitus on hahmottaa lukijalle monikamera-
tuotantona toteutettavan tapahtuman monet vaiheet aina sen
suunnittelusta lopullisen videon suoratoistoon asti. Lähtökoh-

Oo Opiskelija on toimintamme keskiössä.
Vuonna 2012 läsnä olevia opiskelijoita
oli 7205 (syyskuu 2012).

taisesti työn taustalla toimi tarve järjestelmälliselle mutta ala-
ti muuttuvalle ohjenuoralle laadukkaana videotuotteen aikaan-
saamiseksi.

KUVA: Ville Salminen

Kone- ja tuotantotekniikan koulutusohjelma:

Ville Uotila: Laskentaohjelmat hammas-, reikä- ja pyöröhionnan koneajolle

Tilaaaja: Konecranes Oy, Hyvinkää

Opinnäytetyössä luotiin laskentaohjelmat vaihdevalmistuksen hiontaprosessien eri valmistusvaiheille. Koneaikojen laskentaohjelmistot toimivat tuotannonohjauksen ja työnjohdon apuna lyhentäen tuotannon läpimenoaikaa ja tehostaen koneiden käyttöastetta.

Tuotekehityksen koulutusohjelma:

Mikko Rämä: Kassapöydän rahalaatikon suojakannen tuotekehitysprosessi

Tilaaaja: ITAB Pan-Oston Oy, Villähde

Opinnäytetyössä kehitettiin kassapöydän rahalaatikkoon aukeava suojakansi. Suojakansi estää asiakkaan näköyhteyden käteiskassaan ja estää näin varkauksia.

Liikennealan koulutusohjelma:

Lauri Jorasmaa: Hyvinkään-Riihimäen talousalueen palvelukohteiden alueellinen opastussuunnitelma – seudulliset viitoitusperiaatteet

Tilaaaja: YritysVoimala oy

Palvelukohteiden opastussuunnitelman tavoitteena oli saada aikaan seudulliset viitoitusperiaatteet ja näin edistää maakunnallisen suunnittelun toteutumista. Suunnitelma toimii ELY-keskuksilla ohjeena myönnettäessä maantieverkolle palvelukohteiden opastelupia. Lisäksi suunnitelma on pyritty luomaan niin, että se hyödyttää myös kaupunkia lupia myönnettäessä. Opastussuunnitelma on laadittu yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Pirkanmaan ELY-keskuksen sekä alueen kuntien kanssa.

Tapio Kinnunen: Metsäkaltevan joukkoliikenteen suunnittelu

Tilaaaja: Hyvinkään kaupunki

Työssä suunniteltiin Hyvinkään Metsäkaltevan kaupungin osan joukkoliikennetähtäysaluetta. Metsäkaltevan keskustassa järjestetään asuntomessut vuoden 2013 kesällä, ja tarkoituksena on saada joukkoliikenne toimimaan tuleville asukkaille jo heti asuntomessujen jälkeen.

Rakennustekniikan koulutusohjelma:

Risto Nurmi: Lammi Kivitalot oy:n teollisesti valmistettujen asuinrakennusten laadunvarmistusohje

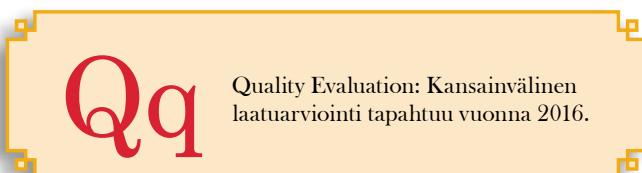
Tilaaaja: Lammi Kivitalot oy

Työssä luotiin laadunvarmistusohjeistus Lammi Kivitalot oy:n tuotantoon. Tiukentuneet rakennusmääräykset ja energiatehokkuusvaatimukset olivat työn lähtökohtana. Työssä perehdyttiin koko tuotantoprosessiin suunnittelusta valmiiseen asuinrakennukseen. Työn tuloksena luotiin uusia rakennedetaljeja, työohjeita ja valvonta-asiakirjoja.

Outi Aaltonen: Suojeltujen rakennusten rivipeltikattojen korjausohje

Tilaaaja: Helsingin yliopiston tila- ja kiinteistökeskus / Vahanen Oy

Työssä tutkittiin tuulettuvien konesaumapeltikattojen toimivuutta kattorakenteeseen tehdyn korjauksen jälkeen. Useissa tutkituissa kohteissa havaittiin kosteusongelmia korjauksen jälkeen ja työssä pyrittiin selvittämään korjauksen epäonnistumisen syyt. Työssä tehtiin pitkäaikaisia kosteus- ja lämpötilamittauksia tuulettuvissa ullakkotiloissa. Mittaukset osoittivat ullakkotilojen lämpötilojen olevan selkeästi arvioituja korkeampia, mistä seurasi lumen sulaminen katolta ja sulaneen ja uudelleen räystäällä jäätyneen veden aiheuttamia ongelmia. Työssä laadittiin ohje konesaumapeltikattojen korjaussuunnitteluun.

Rakennusalan työnjohdon koulutusohjelma:

Jari Ruotjärvi: Rakentamisen tuotannonsuunnittelu, valvonta ja ohjaus

Tilaaaja: useita rakennusliikkeitä Lahden alueella

Työ oli ns. portfoliotyyppinen rakennusalan työnjohdon koulutusohjelman työ. Opiskelija teki usealle Lahden alueen rakennusliikkeelle tuotantosuunnitelma-asiakirjoja.

Tiina Janhunen: Valesokkelirakenteet omakotitaloissa

Tilaaaja: Raxsystems-Anticimex

Työssä tutkittiin kenttämittauksin ja laboratoriokokein kolmen esimerkkikohteen valesokkelirakenteen lämpö- ja kosteusolosuhteita sekä mikrobien esiintymistä. Tutkimustuloksista voitiin päätellä, että esimerkkikohteissa oli kosteusvaurioon viittaavaa mikrobilajistoa. Tuloksia voidaan hyödyntää tulevis- sa valesokkelirakenteiden korjauksissa. Tuotettua materiaalia voidaan käyttää myös koulutusmateriaalina.

Degree Programme in Construction engineering:

Annikki Teiniranta: Ten year Renovation Dept Assessment of 57 Housing Associations Located in Hämeenlinna and Near by Towns

Tilaaaja: Tähtiranta Oy

Työssä tutkittiin useassa eri-ikäisessä asunto-osakeyhtiössä kertynyttä korjausvelkaa. Tulosten perusteella arvioitiin tulevien korjausten tarvetta ja kustannuksia sekä niiden vaikutusta asuntojen hoito- ja pääomavastikkeeseen. Johtopäätöksenä todettiin korjausvelan olevan useassa tapauksessa arvioitua suurempi ja joissain tapauksissa jopa kohteen korjaaminen ei ole enää taloudellisesti järkevää.

Degree Programme in Industrial Management:

Sami Teininen: The use of Oracle's Value Chain Planning for raw material procurement, Case Nokian Tyres

Commissioned by: Nokian Tyres Plc, Nokia

The objectives of the thesis were to make the numbers in MRP more reliable, map the present processes, and introduce GPL (global planning tool) as a tool for procurement team in Russia and Finland, as well as to make procurement teams work easier with raw material simulating tool.

Veli-Pekka Pirttijoki: Implementation of the 5S-operation in the ST-Koneistus Ltd

Commissioned by: ST-Koneistus, Ylöjärvi

The objective of the thesis was to plan and implement a LEAN production process and method development project for a contract manufacturer in metal industry, including the 5S-operation description and implementation in the workshop.

Rr

Resurssit: kokonaisbudjetti n. 67 M€
(talousarvio 2013), henkilöstöä n. 800.

Tuotantotalouden koulutusohjelma:

Tomi Kuusisto: Toiminnanohjausjärjestelmän valinta
Muovityö Hiltunen Oy:lle

Tilaaaja: Muovityö Hiltunen Oy, Valkeakoski

Opinnäytetyön tavoitteena oli toiminnanohjausjärjestelmän valinta Muovityö Hiltunen Oy:lle ja yrityksen toiminnan tehostaminen.

Osmo Hanhinen: Arkkitehtitiimin perustaminen ICT-alalle

Tilaaaja: Digia Oyj, Tampere

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia suunnitelma arkkitehtitiimin perustamiseksi ja käynnistää sen toiminta yrityksen Tampereen toimipisteessä. Arkkitehtitiimin tarkoitus oli keskittyä projektitoimitusten keskeisiin ongelma-kohtiin ja niiden ratkaisemiseen.

Bio- ja elintarviketekniikan koulutusohjelma:

Juuso Laaksonen: Osastojohtamisesta prosessijohtamiseen

Tilaaaja: Saarioinen Oy, Valkeakoski

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin prosessijohtamista ja sen elintarviketeollisuuden valmistusprosesseille tarjoamia hyötyjä. Lisäksi tutkittiin muutosjohtamista muutoksenhallinnan työkaluna.

Tuomo Viitaja: Mikrolevien metaanintuoton tehostaminen

Tilaaaja: Tekes-rahoitteinen ALDIGA-hanke/Hämeenlinna

Huoli fossiilisten polttoaineiden riittävyydestä ja ilmastonmuutoksesta on luonut tarvetta kehittää uusia korvaavia energiamuotoja. Biopolttoaineiden tuotannossa leviää pidetään lupaavana vaihtoehtona perinteisille raaka-aineille.

Biototalouden koulutus- ja tutkimuskeskus

Puutarbatalouden koulutusohjelma:

Olli-Matti Tuorila: Lämpöenergiayhtiön perustaminen:
Kahden yrityksen keskitetty lämpöenergian tuotanto

Tilaaaja: Tuorilan Puutarha Oy

Opinnäytetyössä selvitettiin yhteiskäytössä olevan lämpölaitoksen perustamis- ja käyttökustannukset joiden perusteella arvioitiin lämpöyhtiön kannattavuutta eri laitos- ja polttoainevaihtoehtoilla. Työssä hyödynnettiin saatavilla olevaa teoreettista tietoa eri polttoaineista, lämmitysjärjestelmistä, lämpöyrittäjyydestä ja lämpöyrityksen perustamisesta.

Elisa Santanen: Orgaanisesti ja kemiallisesti lannoitettujen turvekasvialustojen soveltuvuus ruukkuvihannesviljelyyn

Tilaaaja: Kekkilä Oy

Opinnäytetyössä tarkasteltiin, miten eri tavoin orgaanisesti ja kemiallisesti lannoitetut turvekasvialustat soveltuvat ruukkuvihannesviljelyyn. Kasvialustoista yhdeksässä oli orgaaninen lannoitus ja kolmessa kemiallinen lannoitus. Lepaan kasvihuoneissa suoritettuna kokeellisen osuuden lisäksi opinnäytetyössä pyrittiin kirjallisuuden pohjalta selvittämään turvekasvialustan ominaisuuksia ja niiden vaikutuksia viljelyyn.

KUVA: Ville Salminen

Maisemasuunnittelun koulutusohjelma:

Satu Karjalainen: Julkisten viheralueiden ylläpidon laadun mittaaminen: Vertailuanalyysissä Case Helsinki, Oslo

Tilaja: Helsingin kaupungin rakennusviraston katu- ja puisto-osasto

Benchmarking-aineisto tarjoaa pohjan julkisten viheralueiden ylläpidon laadun mittaamiselle. Tutkimuksessa Helsingin tuloksia verrataan Oslon, Calgaryn sekä joidenkin pohjoismaisten kaupunkien keskiarvoon. Benchmarking-aineisto esitetään rinnakkain käyttäytyvyyskyselyn kanssa, joka on toinen tapa mitata julkisten palveluiden laatua.

Tuovi Mutanen: Perennoiden estetiikka: Länsimaisten kauneuskäsityksen toteuttaminen perennaryhmän suunnittelussa

Opinnäytetyössä tutkittiin perennoiden esteettistä olemusta. Tavoitteena oli löytää esteettisen suunnittelun malli, joka osaltaan helpottaa ja tehostaa suunnittelijan työtä.

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma:

Annina Saine: Alkuperäiskarjien maidon ja lihan tuotteistamisen kehittäminen

Tilaja: MTT

Työn keskeisimpänä tavoitteena oli alkuperäiskarjien jatkojalosteiden tuotteistamisen kehittäminen. Työn tarkoituksena oli haastatteluiden ja benchmarkingin kautta löytää toimiva edistämissuunnitelma tuotteistamisen kehittämiseksi.

Marketta Tunnela: Valtion hevossiittolan toiminta ja kehitys: Jalostuksen näkökulmasta

Tilaja: Ypäjän Hevosopisto Oy

Työn tarkoituksena on Ypäjän Siittolanmaalla 75 vuoden aikana tapahtuneen hevosjalostuksen esitleminen mahdollisimman tiiviisti mutta kuitenkin kattavasti. Työn alussa esitellään hevosjalostuksen kulloinkin vaikuttaneita yhteiskunnallisia taustoja sekä käsitellään yhteiskunnallisten muutosten vaikutusta hevosjalostukseen ja hevosjalostuksessa kulloinkin vallalla olleisiin jalostuspäämääriin. Työn lopussa käsitellään yksitellen tärkeimmiksi osoittautuneita jalostushevosia ja niiden kautta polveutuvia jälkeläisiä aina tähän päivään saakka.

Metsätalouden koulutusohjelma:

Maria Laine: Laseraineistojen hyödyntäminen lumi- ja tuulituhoriskien kartoituksessa

Tilaja: Häme-Uusimaan metsäkeskus

Opinnäytetyö auttaa ennakkoon paikantamaan riskikohteita ja myös puuttumaan niihin ajoissa.

Juha Kekki: Metsänhoitoyhdistysmaksun käyttö – Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistyksen jäsenten tyytyväisyys maksulla saataviin palveluihin

Tilaja: Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme

Opinnäytetyössä tehtiin kyselytutkimus, jolla selvitettiin metsänomistajien mielipiteitä metsänhoitomaksulla saatavista palveluista. Maksu on poistumassa uuden lain myötä.

Ss

Strategia: Päivitämme parhaillaan HAMKin strategiaa.

Tt

Toimintaohje: HAMKin laadukasta ja johdonmukaista toimintaa ohjaavat ohjeet. Ohjeiden noudattaminen on jokaisen yhteisön jäsenen oikeus ja velvollisuus.

Hyvinvointiosaamisen koulutus- ja tutkimuskeskus

Sosiaalialan koulutusohjelma:

Sanna Hatakka ja Tuire Hyvönen: Kulttuuritoimintakunta Visamäen ja Vanajanharjun palvelukodissa – Selvitys arjen kulttuurisen toiminnan vaikutuksista mielenterveyskuntoutujien palvelukotien yhteisöllisyyteen ja yhteisölliseen hyvinvointiin

Tilaaaja: Hämeen ammattikorkeakoulun Hyvinvoinnin koulutus- ja tutkimuskeskuksen Kulttuurimentorointimallin edistäminen Kanta-Hämeessä 2010–2011 -hanke

Opinnäytetyön tavoitteena oli tiedon tuottaminen kulttuuri-toimikunnan toimivuudesta sekä vaikutuksista yhteisöllisyyteen ja yhteisölliseen hyvinvointiin hankkeessa mukana olleissa mielenterveyskuntoutujien palvelukodeissa.

Marinja Savonniemi: Tulevaisuus Vanajan vankilan naisvankien kuvailemana

Tilaaaja: Hämeenlinnan Vanajan vankila

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Vanajan osaston naisvankien tulevaisuuden suunnitelmia, niiden esteitä ja tuen tarpeita.

Uu

University of Applied Sciences
tarkoittaa ammattikorkeakoulua englanniksi.

Hoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitotyön suuntautumisvaihtoehto:

Riikka Pelkonen: Sosiaalinen media terveydenhoitajan työvälineenä terveyden edistämistyössä

Tilaaaja: HAMKin, LAMKin, Laurea ja Metropolian yhteistyöhanke Opiskelijoiden terveyden edistäminen Second Lifessa

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa, millaisia kokemuksia opiskeluterveydenhoitajilla on sosiaalisen median käytöstä terveyden edistämisen työvälineenä. Tulosten mukaan terveydenhoitajien perinteisiä työvälineitä ovat edelleen puhelin, tekstiviestit ja sähköposti. Sosiaalisesta mediasta koettiin olevan hyötyä tiedon ja tuen tarjoajana.

Ohjaustoiminnan koulutusohjelma:

Kirsi Salo: Lupaus laadukkaasta leiristä: Lasten Kesä ry:n leiritoiminnan laatukäsikirjan sisäinen auditointi

Tilaaaja: Lasten kesä ry

Opinnäytetyössä selvitettiin, mitä on laadukas leiritoiminta, ja miten leiritoiminnan laatukäsikirja on ohjannut järjestön leirihenkilökuntaa leirien suunnittelussa ja järjestämisessä. Saatujen tulosten ja niistä tehtyjen johtopäätösten pohjalta Leirilupauksesta laadittiin päivitetty versio.

Vv

Virtuaaliopinnot kuuluvat
jokaisen opiskelijan arkeen.

Maiju Havia: Puro virtaa halki ajan: Vanhasta tākānamallista nykyajan kurssituotteeksi

Tilaaaja: Taito Häme

Työn toimeksiantajan toiveena oli hyödyntää toiminnassaan yhdistyksen hallussa olevia vanhoja käsityömalleja. Opinnäytetyön päätavoitteena oli tuottaa vanhaa tākānamallia nykypäivän käsityössä hyödyntävä kurssituote. Tuotesuunnittelutyön tuloksena syntyi Puro-seinätekstiilisarja, joka sommiteltiin Mirjami Marttilan samannimisen tākānamallin inspiroimana. Tuotteen valmistustekniikat ovat sovellettavissa myös muiden tuotteiden valmistamiseen ja kuvioimiseen yhdistyksen hallussa olevista tākānamalleista saatavilla kuvioilla.

8.3 YAMK-opinnäytetyön yleiskuvaus ja esimerkkejä

Opinnäytetyö muodostaa merkittävän osan (30 op) opintojen kokonaisuudesta. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö on suoritettuihin opintoihin, aihealueen aikaisempaan teoreettiseen ja työelämässä hankittuun tietoon perustuva kehittämistehtävä. Opinnäytetyö pitää sisällään sekä tutkimuksellisuuden että kehittämistoiminnan.

Rakentamisen koulutusohjelma:

Heli Voittoinen: Urakoitsijan rakennuttamispalvelut korjausrakentamisessa

Tilaaaja: Lujatalo Oy / Hämeen yksikkö

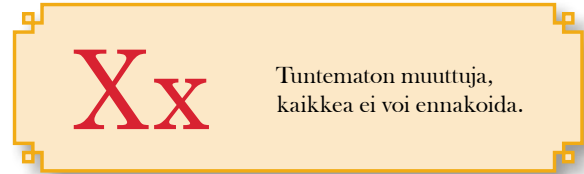
Opinnäytetyön tuloksena kehitetyn toimintamallin mukaan urakoitsija voi toteuttaa hankkeen kokonaisuudessaan hankesuunnitteluvaiheesta käyttöönottoon. Tilaajan halutessa urakkaan sisältyvät ennen suunnittelua tehtävät tarvittavat kartotukset ja tutkimukset lähtötietojen saamiseksi. Toimintamallin mukaiset urakat toteutetaan lähtökohtaisesti KVR-urakoina ja maksuperusteena käytetään tavoitehintaa.

Maaseudun kehittämisen koulutusohjelma:

Juha Heikkilä: Preconditions for Sustainable Rural Coworking Spaces in Southwest Finland. Field Study England – Case Study Mietoinen

Tilaaaja: Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus Valonia

Yhteisöllinen työskentely on maailmanlaajuinen ilmiö, joka kehitettiin auttamaan erityisesti itsensä työllistäjiä saamaan ympärilleen työyhteisö. Lisäksi yhteisöllinen työskentely aktivoi paikallistalouksia ja tukee ympäristöystävällistä käyttäytymistä. Tutkimuksessa selvitettiin kokemuksia yhteisöllisistä työtiloista Englannissa, kestävän kehityksen huomioimista niissä sekä potentiaalisten maaseudun yhteisöllisten työtilojen käyttäjien tarpeet Varsinais-Suomessa. Varsinais-Suomen maaseudulla näyttäisi olevan tarvetta yhteisölliselle työskentelylle. Sille määritettiin tutkimuksessa reunaehdot, joista keskeisin alkaa yhteisön kokoamisesta.

Kim Westerholm: Vesijohtoverkoston kunnossapidon suunnittelu ja toteutus Hämeenlinnan kantakaupungin alueella

Tilaaaja: Hämeenlinna Seudun Vesi Oy

Opinnäytetyössä on selvitetty Hämeenlinnan kantakaupungin alueella olevien vesijohtoverkoston kunnossapitotarvetta sekä pohdittu sopivia kunnossapidon menetelmiä. Opinnäytetyö toimii vesihuoltolaitoksille suunnattuna oppaana suunnitelmalliselle vesijohtoverkoston kunnossapidolle. Tavoitteena on taata verkoston toimivuus.

Suvi Louhelainen: Arviointijärjestelmän kehittäminen Suomen raviradoille

Tilaaaja: Suomen Hippos ry

Opinnäytetyössä tehty arviointijärjestelmä pohjautuu laatujohtamisen käsitteisiin ja teoriaan. Sen perusajatuksena on, että raviradat raportoivat vuosittain arviointialueiden mittaristotiedot Suomen Hippokselle. Raviradat saavat järjestelmän kautta tietoa oman toimintansa kehittymisestä sekä vertailutietoa muista raviradoista ja raviratojen hyvistä toimintamalleista. Arviointijärjestelmä kannustaa raviratoja toiminnan jatkuvaan kehittämiseen ja itsearviointiin sekä laatu- ja turvallisuuden ylläpitämiseen. Suomen Hippokselle järjestelmä tuottaa objektiivista tietoa suomalaisen raviurheilun kehittämiseksi.

KUVA: Ville Salminen

Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma:

Hanna-Leena Nurminen: Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen kansainvälisyyden kehittäminen

Tilaja: Hämeen ammattikorkeakoulu

Tutkimuksen perusteella kansainvälistyminen korkeakoulutuksessa tulisi nähdä laajempaan käsitteenä kuin pelkkänä opiskelijaliikkuvuutena. Korkeakoulutus on monikulttuuristunut voimakkaasti viime vuosina, jolloin yksi koulutuksen painopisteistä on kulttuurienvälinen osaaminen. Korkeakoulun tulisi aktiivisesti kehittää eri kansainvälistymisen muotoja vastamaan opiskelijoiden kysyntää. Aikuisopiskelijoiden opintojen luonteesta johtuen kotikansainvälistymisen eri muotoja tulee aktiivisesti kehittää ja jalostaa, esimerkiksi yhteistyössä ulkomaisten partneriyliopistojen kanssa.

Jenni Rantanen: A Millennial-attracting Employer Brand. How IT Companies in Finland Develop Their Employer Brand to Attract Young Employees

Opinnäytetyössä selvitettiin ovatko suomalaiset IT-yritykset tunnistaneeet nuorten työntajiin kohdistamat odotukset ja vaatimukset sekä miten IT-yritykset kehittävät työnantajakuvaansa.

Työnantajakuvan kehittämisen merkitys kasvaa nuoren sukupolven astuessa työelämään, sillä tutkijoiden mukaan nuorten arvomaailma poikkeaa merkittävästi aikaisemmista sukupolvista. On tärkeää, että yritykset ovat tietoisia nuorten odotuksista ja vaatimuksista työelämää kohtaan. Ulkoisen työnantajakuvan lisäksi yritysten tulisi myös aidosti kehittää toimintatapoja ja käytäntöjä, jotta ne olisivat houkuttelevia työnantajia nuorille asiantuntijoille.

Degree Programme in Business Management and Entrepreneurship:

Outi Mäntylä Baeza: Tulevaisuuden markkinatilaisuudet Suomen alkoholitoimialalla

Tilaja: Vienti DPM

Työn tarkoitus oli kerätä tietoa tulevaisuuden trendeistä ja toimialamuutoksista sekä hyödyntää tietoa yrityksen strategisessa päätöksenteossa. Tuloksissa tunnistettiin neljä eri tulevaisuusskenaariota, joissa alkoholilainsäädännön höllentyminen/kiristyminen ja toimialalla vallitsevan kilpailun/yhteistyön määrä sanelee hyvin pitkälti markkinoiden ja toimialan tulevaisuuden kehityspolkuja. Opinnäytetyö esittelee tulevaisuuden tuotekonseptiksi eksoottiset terveysvaikuttavat alkoholijuomat, jotka on tuotettu ekologisten ja luonnonmukaisten tuotantomenetelmien avulla ja jotka siten ovat myös hyvin korkealaatuisia. Tuotteiden on tärkeää vastata kahteen haasteeseen: lähiruokatrendiin ja toisaalta eksoottisten tuotteiden viehättykseen.

KUVA: Ville Salminen

Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma:

Pekka Kärpänen: Riskienhallinnan kehittäminen viljamarkkinoilla – Kasvinviljelytilan näkökulmasta

Riskienhallinnalla on entistä suurempi merkitys viljamarkkinoilla. Hintojen vaihtelut aiheuttavat merkittäviä riskejä ammattimaiseen viljantuotantoon keskittyneille kasvinviljelytiloille. Tutkimus tehtiin yli 50 hehtaarin A- ja B-tukialueen kasvinviljelytiloille. Tulosten mukaan viljelijät tiedostavat hyvin erilaiset liiketoiminnalliset riskit, mutta niihin varautuminen on vähäistä. Kiinteähintaisia sopimuksia tehdään vähän. Viljamarkkinoita seurataan monipuolisesti, mutta sadon myyntiin johtaneiden päätösten syitä ei useinkaan kirjata ylös. Opinnäytetyö toimii tietopakettina, josta viljelijä löytää tiedon markkinoiden toiminnasta, markkinoilla esiintyvistä riskeistä ja riskien hallintakeinoista.

Teknologiaosaamisen johtamisen koulutusohjelma:

Veli-Pekka Niemikallio: Pelastuslaitoksen strategia

Tilaja: Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Opinnäytetyössä tehtiin tutkimus pelastuslaitoksen strategias-
ta. Työssä tutkittiin strategian perusteita ja siihen liittyviä eri
analyysivaiheita sekä strategian toteutusta. Lopputuloksena on
pelastuslaitoksen strategia, joka otettiin välittömästi käyttöön.
Strategiaprosessi on päätetty ottaa myös jatkuvaksi käytännöksi.

Jukka Sandelin: Vesijohtoverkoston hallinnan kehittäminen Akaassa

Tilaja: Akaan kaupungin tekninen toimi

Opinnäytetyössä Akaan vesijohtoverkoston hallintaa paran-
nettiin kehittämällä malli, joka tehostaa verkoston ohjausta ja
valvontaa tunnistamalla vedenjakelun prosessit ja toimintaan
vaikuttavat keskeiset tekijät. Malliin on koottu parhaat sovel-
tavat käytännöt omaisuusarvon ylläpitämistä ja käyttöä ajatel-
len. Mallissa esitellään uusi patentoitu menetelmä verkostojen
kunnan arvioimiseksi.

Teollisuuden palveluliiketoiminnan koulutusohjelma:

Olli Syrjä: Palveluliiketoiminnan potentiaali strategisessa kumppanuudessa

Tilaja: Puolustusvoimat ja Millog Oy tavoitteena osapuolten
yhteinen kumppanuus

Opinnäytetyössä selvitettiin palveluliiketoiminnan potentiaa-
lia strategisessa kumppanuudessa ulkoistamisen rajapinnalla.
Tutkimus osoitti pitkäjänteisellä yhteistyöllä rakentuvan so-
siaalisen pääoman olevan merkittävä tekijä strategisen kump-
panuuden ulkoistamisessa. Strategisella ohjauksella, toiminta-
tapamallien noudattamisen valvonnalla ja yhteistoimintaraja-
pintojen riittävällä määrittelyllä voidaan saavuttaa merkittäviä
integraatiokustannussäästöjä ulkoistamisen jälkeisessä liiketoi-
minnassa. Opinnäytetyön tuloksena syntyneitä toimintamalle-
ja ollaan ottamassa käyttöön Millog Oy:n ja Puolustusvoimien
välisessä yhteistyössä.

Keijo Houhala: Palkansaajajärjestön toiminnan tuotteistaminen

Tilaja: KTK Tekniikan Asiantuntijat ry (kunta-alan jäsenliitto)

Opinnäytetyö käsitteli työmarkkinajärjestön tuotteistamista,
järjestöjen arviointimittareita ja kehittämisehdotuksia toimin-
taympäristön muutosten hallitsemiseksi. Tuloksena syntyi ha-
vainnollinen malli siitä, miten järjestö tuottaa lisäarvoa, kuinka
järjestöjen toimintamalleja voidaan uudistaa ja miten järjestön
toiminnasta muodostuu jäsenasiakkaille arvoa tuottavia tuot-
teita ja palveluita. Kehitystyön yhteydessä työmarkkinajärjes-
töille syntyi myös uudenlaisia arviointimittareita. Akavan vuo-
rovaikutuksessa olevat jäsenliitot ovat ottamassa käyttöön luo-
tuja menettelytapoja.

Yy

Yhdessä tekeminen oman alueen
parhaaksi.

Zz

ZZZZZZZZZZ

Viljapellot ja omenatarhat nukkuvat
talviunta.

Åå

Århus on kotipaikka VIA
University Collegelle, joka on yksi
kolmesta strategisesta kansain-
välisestä kumppanistamme.

Ää

Äitejä on paljon opiskelijoissamme!

8.4 Ammatillisen opettajakorkeakoulun opinnäytetyö ja esimerkkejä

Opettajankoulutuksen opetussuunnitelmaan on vuonna 2012 kuulunut 8 op laajuinen opinnäytetyö sekä erityisopettajan ja opinto-ohjaajan koulutukseen 8 op laajuinen kehittämistyö. Kaikki työt ovat luonteeltaan pienimuotoisia pääsääntöisesti organisaation erilaisista kehittämistarpeista lähteviä tutkielmia ja selvityksiä. Opintojen kokonaislaajuus on 60 op kaikissa em. koulutuksissa. Ammatillinen opettajakoulutus tuottaa yleisen pedagogisen pätevyyden opettajan tehtävään. Erityisopettajan ja opinto-ohjaajan koulutukset ovat jatkotutkintoja, joihin vaaditaan edeltävänä koulutuksena opettajan pedagoginen pätevyys.

Vuonna 2012 ammatillisessa opettajakoulutuksessa tehtiin 330 opinnäytetyötä, erityisopettajakoulutuksessa 38 ja opinto-ohjaajakoulutuksessa 46 kehittämistyötä.

Ammatillinen opettajakoulutus:

Laura Aro: Työssäoppimisen kehittäminen ja laajennetun työssäoppimisen mahdollisuudet Koulutuskeskus Tavastia, hotelli-, ravintola- ja catering-alan perustutkinnossa

Opinnäytetyössä saatiin kehittämis ehdotukset laajennetun työssäoppimisen yritysrekisteriin ja keskitettyyn työssäoppimisen ohjaajuuteen, työpaikkaohjaajien koulutukseen ja työssäoppimisjaksojen suunnitteluun kokonaisuutena.

Ammatillinen opinto-ohjaajakoulutus:

Riikka Vanninen: Ammatillisen aikuiskoulutuksen opinto-ohjaajan tehtäväkuva Koulutuskeskus Tavastiaan

Työ käsittelee ammatillisen aikuiskoulutuksen opinto-ohjauksen kehittämistä. Koulutuskeskus Tavastiassa opiskelee vuosittain yli 3000 aikuista eripituisissa koulutuksissa. Työn lähtökohdat liittyvät ammatillisen aikuiskoulutuksen aikuisten ohjausta koskevaan arviointitietoon ja toisaalta oppilaitoksen tahtolista ilmenneeseen tarpeeseen kehittää aikuisopiskelijoiden opinto-ohjausta. Kehittämishankkeessa kehitettiin sekä aikuis-koulutuksen opinto-ohjaajan tehtäväkuvaa että koulutusala-kohtaisiin opinto-ohjaajiin perustuvaa aikuisten opinto-ohjauksen toteutusmallia.

KUVA: Ville Salminen

Jere Rauhala: Ammatillisten oppilaitosten ja Metsähallituksen yhteistyö Kanta- ja Päijät-Hämeessä 2006 – 2011

Opinnäytetyössä selvitettiin Metsähallituksen ja ammatillisten oppilaitosten käytännön yhteistyötä Kanta- ja Päijät-Hämeessä vuosina 2006–2011. Yhteistyötä on tehty mm. työssäoppimisessa, opettajien työelämäjaksoissa, harjoitustöissä, harjoitteluissa, projektitoiminnassa ja opinnäytetöiden toteutuksessa.

Ammatillinen erityisopettajakoulutus:

Heidi Heikkinen: Työnhakuportfolio erityistä tukea tarvitsevan työnhaun tueksi

Riihimäen Paikantaja-koulutukseen suunniteltiin osio, jolla autetaan nuorta työnhakijaa kuvaamaan osaamistaan, ammatillista kasvuprosessiaan ja tulevaisuuden suunnitelmiaan.

Öö

Öljyn käyttöä on voitu vähentää HAMKin yksiköissä omien lämpölaitosten myötä.

Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK) toimii alueella, joka on strategisesti merkittävä koko valtakunnan kannalta ja jossa ei ole omaa yliopistoa. HAMK kantaa siis normaalia suuremman vastuun korkeakouluille yleisesti määritellyistä tehtävistä.

Ammattikorkeakoululla on tärkeä tehtävä tiedon tuottajana, uuden teknologian siirtäjänä ja yritystoiminnan edistäjänä. Tutkintoon johtavan koulutuksen lisäksi T&K-toiminta ja vahva kansainvälistyminen parantavat alueen kilpailukykyä.

Tähän aluevastuuraporttiin on koottu otos esimerkeistä, jotka kuvaavat toiminnan vaikuttavuutta sekä sitoumusta toiminta-alueeseen ja sen kehittymiseen.

painettu

ISBN 978-951-784-607-3

ISSN 1795-4231

HAMKin julkaisuja 4/2013

e-julkaisu

ISBN 978-951-784-608-0 (PDF)

ISSN 1795-424X

HAMKin e-julkaisuja 8/2013

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES